Stuk **943** (2001-2002) – Nr. 1

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2001-2002

4 december 2001

ONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met de overeenkomst inzake handel, ontwikkeling en samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten enerzijds, en de Republiek Zuid-Afrika anderzijds, met de Bijlagen I tot X, met de Protocollen 1 en 2, en met de Slotakte, ondertekend in Pretoria op 11 oktober 1999

INHOUD

Blz.

1. Memorie van toelichting 3

2. Voorontwerp van decreet 13

3. Advies van de Raad van State 17

4. Ontwerp van decreet 21

BIJLAGE : Overeenkomst inzake handel, ontwikkeling en samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten enerzijds, en de Republiek Zuid-Afrika anderzijds 25

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE BESPREKING

1. Betekenis van de Overeenkomst

1.1. Inleiding

Zuid-Afrika wordt zowel door de Europese Unie (EU) als door Vlaanderen beschouwd als een belangrijke strategische partner. De afschaffing van het apartheidsregime en de politieke overgang in 1994 betekenden een belangrijk keerpunt in de internationale betrekkingen met Zuid-Afrika. Het land blijft echter kampen met aanzienlijke economische en sociale problemen en in die context heeft de EU zich geëngageerd om Zuid-Afrika verder te steunen in zijn sociale, economische en politieke ontwikkeling.

De Overeenkomst inzake handel, ontwikkeling en samenwerking tussen de Europese Gemeenschap (EG) en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Zuid-Afrika, anderzijds, past in dit beleid. De Overeenkomst voorziet in een algemeen handels- en samenwerkingskader en beslaat een brede waaier van elementen, waaronder :

– politieke dialoog en samenwerking ;

– liberalisering van de handelsrelaties en andere handelsvraagstukken ;

– economische samenwerking (o.m. promotie van investeringen, KMO's, informatiemaatschappij, transport, toerisme, landbouw, etc.) ;

– ontwikkelingssamenwerking ; en

– samenwerking op andere domeinen (onder meer wetenschap en techniek, milieu, cultuur, sociale problemen, pers en audiovisuele media, de strijd tegen de drughandel, gezondheid).

1.2. Doel en algemene strekking van de Overeenkomst

De onderhandelingen – die bijzonder moeizaam verliepen en ongeveer vijf jaar in beslag namen – werden gekenmerkt door 3 complementaire doelstellingen, die in de uiteindelijke tekst van de Overeenkomst duidelijk tot uiting komen.

i. Vrijmaken van de bilaterale handel overeenkomstig de relevante regelen van de Wereldhandelsorganisatie

De Overeenkomst met Zuid-Afrika was het eerste akkoord dat de EG diende te onderhandelen na de formele oprichting van de Wereldhandelsorganisatie (WHO). Verenigbaarheid met de relevante WHO-regelen was voor de Raad dan ook een essentiële vereiste.

Het is precies om die reden dat de EG een voorstel tot invoering van een bilaterale vrijhandelszone voorlegde. Oorspronkelijk had Zuid-Afrika een betere toegang tot de EG-markt gevraagd door middel van een volledige toetreding tot het regime van de Conventie van Lomé en dus door eenzijdige handelspreferenties. Aangezien Zuid-Afrika niet als een ontwikkelingsland wordt beschouwd, was deze optie echter niet beschikbaar en werd aan de vraag naar betere markttoegang tegemoet gekomen door de invoering van een vrijhandelszone. De vrijhandelszone heeft betrekking op ongeveer 90 % van de huidige handelsstromen tussen beide partners. Voor het eerst in de geschiedenis van de EG werden ook landbouwproducten opgenomen.

ii. Een sterke ontwikkelingsdimensie waarborgen

De Overeenkomst erkent het verschil in ontwikkelingsniveau tussen beide partners en de noodzaak voor Zuid-Afrika om een reeks structurele hervormingen door te voeren teneinde haar economie meer competitief te maken.

Deze ontwikkelingsdimensie vindt men duidelijk terug in het handelsluik van de Overeenkomst, waar de noties 'differentiatie' en 'asymmetrie' een belangrijke rol spelen. Differentiatie verwijst naar het verschil in handelsstromen die vrijgemaakt worden door de respectieve partijen : 95 % van de Zuid-Afrikaanse exportproducten zullen binnen tien jaar belastingvrije toegang krijgen tot de Europese markt, terwijl Zuid-Afrika binnen een periode van twaalf jaar de tarieven zal opheffen voor 86 % van alle import vanuit de EG. De term "asymmetrie" slaat op de fasering en timing van de vrijmaking, waarbij tariefbeperkingen en afschaffingen vroeger en sneller zullen plaats vinden aan Europese zijde. Het merendeel van de liberalisering in Europa zal plaats vinden voor 2002, terwijl de inspanningen van Zuid-Afrika zich concentreren in de tweede helft van de twaalfjarige overgangsperiode, d.w.z. tussen 2006 en 2012.

Ontwikkeling is ook het onderwerp van een afzonderlijke hoofdstuk van de Overeenkomst. Titel V

legt de prioriteiten en de modaliteiten voor verdere financiële en technische samenwerking vast.

Ontwikkeling is tenslotte ook de centrale leidraad in de bepalingen over economische en sociale samenwerking. De Overeenkomst voorziet technische en financiële bijstand aan Zuid-Afrika in een reeks sectoren, gaande van informatietechnologie tot consumentenbescherming en mijnbouw.

iii. De regionale belangen vrijwaren

De onderhandelaars waren er zich van bewust dat het bilaterale akkoord met Zuid-Afrika een belangrijke impact op de regio zou hebben. De handels- en andere concessies verleend aan Zuid-Afrika mochten niet ingaan tegen de belangen van de andere ACS-partners van de EG. Dit is één van de belangrijkste redenen waarom de EG aandrong op de uitsluiting van bepaalde productgroepen, zoals suiker en bepaalde vleeswaren. Dezelfde redenering leidde ertoe dat de steun aan Zuid-Afrika uit het algemene EU-budget en niet uit het Lomé-budget komt. Ook worden de belangen van de andere landen van de douane-unie van Zuidelijk Afrika beschermd door een aantal specifieke mechanismen in de Overeenkomst, waaronder een speciale vrijwaringsclausule.

1.3. De Overeenkomst vormt een 'dubbel gemengd' verdrag

In de Europese rechtsorde heeft de Overeenkomst met Zuid-Afrika een gemengd karakter, aangezien ze betrekking heeft op zowel communautaire aangelegenheden als op materies die onder de bevoegdheid van de lidstaten vallen. Dit wil zeggen dat de Overeenkomst door elk van de lidstaten dient geratificeerd te worden. Sinds 1 januari 2000 worden de exclusief communautaire bepalingen wel al op een voorlopige basis toegepast. [1]

Ook naar Belgisch recht gaat het hier om een gemengd verdrag. Het gemengd karakter werd vastgelegd via een schriftelijke procedure in de Werkgroep Gemengde Verdragen (WGV) en nadien bevestigd op de WGV-vergadering van 22 september 1999. De WGV is een adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB). Deze laatste bekrachtigde de beslissing van de WGV op 2 februari 2000. De Overeenkomst bevat inderdaad zowel bepalingen die betrekking hebben op federale bevoegdheden als op gemeenschapsbevoegdheden (bijvoorbeeld cultuur en gezondheidszorg) en gewestbevoegdheden (bijvoorbeeld vervoer, energie, landbouw en leefmilieu).

Krachtens artikel 167, § 3 van de Grondwet hebben gemengde verdragen eerst uitwerking nadat zij de instemming van de bevoegde Raden hebben gekregen. Met het oog op deze instemming wordt een ontwerp van decreet voorgelegd aan het Vlaams Parlement.

2. Schets van de bestaande relaties met het partnerland

2.1. Samenwerking tussen Zuid-Afrika en de Europese Unie

i. Algemeen

Tijdens het apartheidsregime heeft de EU steeds het democratisch proces in Zuid-Afrika ondersteund. Via NGO's werden aanzienlijke bedragen overgemaakt aan de inwoners die het meest getroffen werden door dit regime. Tussen 1985 en 1994 trof de EU een aantal sancties tegen Zuid-Afrika. Na vele jaren van internationaal politiek en economisch isolement betekenden de democratische verkiezingen en de afschaffing van het apartheidsregime in 1994 een keerpunt in de betrekkingen tussen de EU en Zuid-Afrika. Zuid-Afrika wordt nu aanzien als een belangrijke strategische partner in de economische en politieke relaties. Met onder meer het Europees Programma voor Wederopbouw en Ontwikkeling, de overeenkomst over wetenschappelijke en technologische samenwerking en nu het handels-, ontwikkelings- en samenwerkingsakkoord, wil de EU Zuid-Afrika verder blijven steunen in zijn sociale, economische en politieke ontwikkeling.

ii. Ontwikkelingssteun

In 1995 werd het Speciaal Programma voor Zuid-Afrika omgedoopt tot het Europees Programma voor de Wederopbouw en Ontwikkeling in Zuid-Afrika (*European Programme for Reconstruction and Development in South Africa, EPRD*). In Verordening (EG) nr. 2259/96 van november 1996 voorzag de Raad een bedrag van ongeveer 125 miljoen Euro per jaar voor het EPRD. Hierbij dient opgemerkt te worden dat Zuid-Afrika, als gekwalificeerd lid van de Lomé-Conventie, geen aanspraak maakt op de financiële steun en het preferentiële handelsregime onder die conventie. Het EPRD wordt dus gefinancierd via een specifieke budget-

[1] Zie het Besluit van de Raad van 29 juli 1999 betreffende de voorlopige toepassing van de overeenkomst inzake handel, ontwikkeling en samenwerking tussen de EG en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Zuid-Afrika, anderzijds (1999/753/EG).

lijn (B7-320) in de begroting van de Commissie.

In 1997 werd een strategie opgesteld met het oog op de concrete uitvoering van deze samenwerking. Sindsdien werden ongeveer 50 projecten gelanceerd in sectoren zoals onderwijs, gezondheid, water en hygiëne, huisvesting, goed bestuur, capaciteitsversterking en regionale integratie. Recent werd een nieuwe strategie uitgewerkt voor de periode 2000-2002, waarbij de nieuwe geografische prioriteiten en de verbeterde coördinatie met andere donoren de belangrijkste wijzigingen zijn.

De Europese Ontwikkelingsbank (*European Development Bank*) heeft ook een akkoord met Zuid-Afrika en voorziet leningen ten belope van een gemiddeld bedrag van 150 miljoen Euro per jaar. De gecombineerde bedragen maken van de EU de belangrijkste donor maar vertegenwoordigen slechts een fractie (ongeveer 1.5 %) van het totale Zuid-Afrikaanse regeringsbudget.

iii. Wetenschappelijke en technologische samenwerking

Op 5 december 1996 ondertekenden de Europese Gemeenschap en Zuid-Afrika reeds de Overeenkomst inzake wetenschappelijke en technologische samenwerking. Door deze overeenkomst kunnen onderzoekers van Zuid-Afrika toegang krijgen tot het Europees Kaderprogramma voor Onderzoek en Ontwikkeling (behalve voor nucleaire aangelegenheden).

iv. Commerciële en economische relaties

De handel tussen de EU en Zuid-Afrika vertegenwoordigt een totale waarde van ≠ 18,2 miljard. De Europese Unie is de belangrijkste handels- en investeringspartner van Zuid-Afrika en neemt meer dan 40 % van de Zuid-Afrikaanse uitvoer en ongeveer 33 % van de invoer voor haar rekening. Anderzijds vertegenwoordigt Zuid-Afrika slechts respectievelijk 1.9 % en 1.3 % van de communautaire in- en uitvoer.

Het is dan ook duidelijk dat de Zuid-Afrikaanse producenten meer tijd nodig zullen hebben om zich aan te passen dan die van de EG en daarmee werd rekening gehouden in de Overeenkomst. Op langere termijn geven de bovenvermelde cijfers echter ook aan dat deze Overeenkomst voor beide partijen grote voordelen kan opleveren.

De in de Overeenkomst in het vooruitzicht gestelde vrijhandelszone zal de economische band tussen de EG en Zuid-Afrika verder versterken. Beide partijen zullen een grotere toegang hebben tot elkanders markt en de investeringsstromen zullen groter worden. De instelling van een vrijhandelszone zal bovendien een aanmoediging zijn voor Zuid-Afrika om zich open te stellen voor de wereldeconomie.

2.2. Samenwerking met Vlaanderen

i. Algemeen

Op haar vergadering van 7 december 1994 besliste de Vlaamse regering Zuid-Afrika te erkennen als de prioriteit van het Vlaams buitenlands beleid in Afrika. Deze beslissing was mogelijk dankzij de historische veranderingen in 1994 die kansen creëerden om te komen tot een duurzame democratisering en economische ontwikkeling in een niet-raciale samenleving.

Op 28 oktober 1996 werd een samenwerkingsakkoord gesloten tussen de Vlaamse regering en de Republiek Zuid-Afrika betreffende onderwijs, kunst, cultuur, wetenschap, technologie en sport.[2] Het akkoord geeft uitdrukking aan de wens van beide partners om tot een hechte samenwerking te komen op deze vlakken. Aanvullende intentieverklaringen werden in 1998 geformuleerd met betrekking tot de domeinen werkgelegenheid en leefmilieu.

In de beleidsnota Buitenlands Beleid 2000-2004 wordt gesteld dat de Vlaamse regering zal streven naar een uitbreiding van het bestaande verdrag tot een algemeen akkoord dat alle bevoegdheidsdomeinen van Vlaanderen betreft. Voor Vlaanderen is en blijft Zuid-Afrika een prioritaire partner en het politiek partnerschap en de bestaande engagementen op het vlak van ontwikkeling zullen verder gehonoreerd worden.

Op 14 februari 1999 nam de attaché van de Vlaamse Gemeenschap te Pretoria zijn functie op. Op die wijze gaf Vlaanderen een belangrijk politiek signaal en werd het belang van de relaties met Zuid-Afrika benadrukt.

ii. Ontwikkelingssamenwerking

Sedert 1995 worden talrijke projecten gefinancierd door Vlaanderen in het kader van de samenwerking met Zuid-Afrika. Het merendeel van deze projecten situeert zich in de sectoren huisvesting, duurzame ontwikkeling, onderwijs en democratise-

---

2 Het verdrag werd op 4 maart 1997 door het Vlaamse parlement goedgekeurd.

ring. Zo heeft de Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand (VVOB) een aantal projecten, gefinancierd door de Vlaamse Gemeenschap, onder het motto '*community building through education*'. In de sector huisvesting werd een contract gesloten met de '*New Housing Company*' die voor rekening van Vlaanderen een sociaal huisvestingsproject uitvoert.

iii. Commerciële en economische relaties

De volgende cijfers geven een beeld van de Belgische en de Vlaamse uitvoer naar Zuid-Afrika. In 1999 bedroeg de uitvoer van België naar Zuid-Afrika ongeveer 23,790 miljard BEF. Vlaanderen nam hiervan 18,589 miljard BEF voor zijn rekening. Zuid-Afrika situeert zich daardoor op de 30ste plaats wat betreft de Vlaamse export (op een totaal van 227 uitvoerlanden). Machines en elektrische werktuigen (14.81 %), diamanten (13.24 %) en farmaceutische producten (8.32 %) zijn de belangrijkste Belgische exportproducten. In de eerste helft van 2000 bedroeg de export uit België 13,273 miljard BEF en uit Vlaanderen 10,156 miljard BEF. [3]

I. SPECIFIEKE BESPREKING VAN DE OVEREENKOMST

1. Totstandkoming van de Overeenkomst

1.1. Onderhandelingsproces

Na de machtswissel in Zuid-Afrika in 1994 werd door de Europese Unie een ambitieus samenwerkingsakkoord in het vooruitzicht gesteld. De Raad Algemene Zaken stelde op 19 april 1994 een kader vast voor de toekomstige betrekkingen tussen de EU en Zuid-Afrika. In een eerste fase moest een pakket dringende maatregelen worden besproken, waarna in een tweede fase een algemeen en lange termijn-kader voor samenwerking moest worden onderhandeld.

Het onderhandelingsmandaat van de Commissie, goedgekeurd door de Raad in juni 1995, was gestoeld op twee pijlers : het "gekwalificeerd" lidmaatschap van de Conventie van Lomé en een bilateraal akkoord over de politieke dialoog, de handel, de economische betrekkingen en de ontwikkelingssamenwerking.

De Lomé Conventie is een handels- en ontwikkelingspartnerschap tussen de EG en 71 Afrikaanse, Caraïbische en Stille Zuidzee-landen (ACS-landen). De optie van het gekwalificeerd lidmaatschap is een gevolg van het feit dat Zuid-Afrika voor bepaalde aspecten een ontwikkelingsland (bijvoorbeeld alfabetiseringsgraad) en voor andere aspecten een ontwikkeld land (bijvoorbeeld BNP per hoofd van de bevolking) is. Het gekwalificeerd lidmaatschap houdt namelijk in dat sommige bepalingen van de Lomé Conventie gelden en andere niet. Zo kan Zuid-Afrika volledig participeren in de instellingen van de Lomé Conventie, maar komt het niet in aanmerking voor het financiële en handelsregime van de overige ACS-landen.

In het bijkomend onderhandelingsmandaat van 25 maart 1996 werd een parallellisme opgelegd tussen het algemene samenwerkingsakkoord en de sectorale overeenkomsten inzake visserij, inzake wijnen en geestrijke dranken en inzake wetenschappen en technieken. Terwijl dit laatste akkoord snel gefinaliseerd kon worden, stuitten de onderhandelingen voor de twee andere sectorale overeenkomsten op moeilijkheden.

Het afzonderlijke akkoord inzake visserij ("*Fisheries Pact*"), dat parallel met het globale akkoord diende afgesloten te worden, is voornamelijk voor een aantal zuidelijke EU-lidstaten van belang. Dit akkoord zou hen toegang verlenen tot de rijke Zuid-Afrikaanse visgronden en zo een compensatie bieden voor de toegang van Zuid-Afrikaanse visserijproducten tot de Europese markt.

Het grootste en moeilijkste knelpunt in de besprekingen betrof het akkoord inzake wijn en geestrijke dranken ("*Wines and Spirits Agreement*") en in het bijzonder de bescherming van geografische en oorsprongsbenamingen zoals "porto" en "sherry". Zuid-Afrika heeft zelf een belangrijke productie van porto en sherry die onder deze naam op de eigen markt wordt verkocht en wordt uitgevoerd. Zuid-Afrika wenste uiteraard het behoud van deze benamingen. Van Europese zijde werd aangedrongen op een verbod op het gebruik van deze benamingen, in eerste instantie voor wat betreft de uitvoer en in een later stadium ook voor wat betreft de Zuid-Afrikaanse markt. In maart 1999 werd een eerste compromis bereikt waarbij de namen "porto" en "sherry" over een periode van 12 jaar geleidelijk zouden verdwijnen. Italië en Griekenland waren echter niet akkoord omdat het bereikte compromis geen oplossing bood voor de benamingen "grappa" en "ouzo". De onderhandelingen liepen opnieuw vast en konden pas op 9 juni 2000 op technisch vlak afgesloten worden. Het nieuwe ak-

[3] Cijfers van Export Vlaanderen.

koord inzake wijn en geestrijke dranken moet echter nog bekrachtigd worden door de Raad. In het hele geschil rond de oorsprongsbenamingen was België trouwens geen betrokken partij (ook al werden bijvoorbeeld de Hasseltse jenever en de Hagelandwijn opgenomen in de lijst van beschermde benamingen).

1.2. Belgische houding tijdens de onderhandelingen

België is van in het begin een groot voorstander geweest van een samenwerkingsakkoord met Zuid-Afrika en dit niet alleen om redenen van commerciële en economische aard. België wil Zuid-Afrika graag zien uitgroeien tot een centrum van regionale ontwikkeling en politieke stabiliteit. De handelsbepalingen vormen slechts één aspect van een breder geheel van samenwerking. Bovendien kon dit verdrag ook een voorbeeldfunctie hebben ten aanzien van de post-Lomé onderhandelingen die parallel werden aangevat en waar de Europese Unie haar samenwerking met de ACS-landen over een andere boeg wou gooien en vooral wou streven naar de integratie van deze landen in de wereldhandel. De volgende specifieke elementen kunnen vermeld worden.

i. **Handel** : Tijdens de voorbereiding bleek er een specifiek probleem te bestaan inzake de liberalisering van de ruwe-zinksector. De Belgische sector heeft zich lang verzet tegen het opnemen van ruwe zink in de lijst van producten waarvoor in het kader van het akkoord vrijhandel zou worden toegestaan. Uiteindelijk heeft België ingestemd omdat een overgangsperiode voor ruwe zink werd ingevoerd.

ii. **Staatshulp** : De problematiek van de staatshulp was lange tijd niet volledig uitgeklaard. Voor Zuid-Afrika volstonden de WHO-regels inzake subsidies. De EG en ook België drongen erop aan dat Zuid-Afrika het principe erkent dat staatssteun die de concurrentie vervalst ingaat tegen het akkoord en dat dit in het akkoord zou worden opgenomen. De EG haalde de slag thuis.

iii. **Immigratie** : Een aantal landen, waaronder België, drongen aan op een gemeenschappelijke verklaring inzake het terugnemen van onderdanen die illegaal verblijven op het grondgebied van de andere partij. Sedert 1995 tracht men immers in alle samenwerkingsakkoorden met derde landen een gemeenschappelijke verklaring inzake readmissie en illegale immigratie te laten opnemen. Het onderhandelingsmandaat voorzag dit evenwel niet. Een compromis werd gevonden in een gemeenschappelijke verklaring waarin beide partijen "*verklaren bereid te zijn deze zaken bij hun werkzaamheden in de Samenwerkingsraad na te streven met het oog op het zoeken naar oplossingen voor problemen die in deze sector kunnen rijzen*". De EG heeft uiteindelijk niet verder op deze zaak aangedrongen omdat deze clausule in de onderhandelingen voor een nieuwe overeenkomst tussen de EG en de ACS-landen zou worden opgenomen.

iv. **Essentiële elementen** : Voorts waren er ook meningsverschillen over de niet-uitvoeringsclausule in geval van het niet naleven van essentiële elementen van het akkoord. Voor de EG, sterk gesteund door België, betreft het een standaardclausule die in alle akkoorden moet voorkomen. Zuid-Afrika was bevreesd voor excessief en disproportioneel gebruik van de clausule door de EG. Er werd uiteindelijk een gemeenschappelijke verklaring opgesteld om de niet-uitvoeringsclausule toe te lichten.

1.3. Ondertekening en verdere procedure

Wat het algemene samenwerkingsakkoord betreft, werd goedkeuring verleend tijdens de Europese Raad van Berlijn in maart 1999. De Overeenkomst werd op 11 oktober 1999 in Pretoria ondertekend door Mr. Alec Erwin, Zuid-Afrikaans Minister van Handel en Industrie, de Europese Commissaris Paul Nielson, de Finse Staatssecretaris Jukka Valtisaari en de ambassadeurs van de EU-lidstaten in Zuid-Afrika.

De Vlaamse regering keurde de Overeenkomst goed op 31 augustus 1999 en verleende de federale minister van Buitenlandse Zaken of diens vertegenwoordiger machtiging om de Overeenkomst mede namens Vlaanderen te ondertekenen. De ondertekening geschiedde overeenkomstig formule 3 van de Interministeriële Conferentie voor het Buitenlands Beleid (ICBB), d.w.z. met vermelding van Vlaanderen onder de handtekening.

Op 9 maart 2001 hechtte de Vlaamse regering haar principiële goedkeuring aan de Overeenkomst en gelastte zij de minister-president van de Vlaamse regering het advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving, in te winnen.

2. Advies van de Raad van State

De Raad van State, afdeling Wetgeving, verleende haar advies op 22 mei 2001. Het advies bevat uitsluitend legistieke opmerkingen. Deze werden

reeds verwerkt in het voorliggende ontwerp van decreet.

3. Inhoud van de Overeenkomst

De Overeenkomst bestaat uit een preambule, 109 artikelen verdeeld over 8 titels en 10 bijlagen. Bovendien wordt de Overeenkomst vergezeld van twee Protocollen en een Slotakte met eenzijdige en gezamenlijke verklaringen ter toelichting van bepaalde artikelen. De voornaamste elementen van de Overeenkomst worden hierna samengevat.

– *Preambule*

In de preambule wijzen de partijen op het belang van de bestaande samenwerking tussen de EG en Zuid-Afrika en de noodzaak om deze banden te versterken. Verder wordt verwezen naar de recente politieke ontwikkelingen in Zuid-Afrika en de financiële en politieke steun van de Gemeenschap voor het overgangsproces. De partijen geven uitdrukking aan hun gehechtheid aan de beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties en aan de democratische beginselen en de fundamentele mensenrechten.

De Overeenkomst kadert in het proces van handelsliberalisering en economische herstructurering in Zuid-Afrika. De Overeenkomst verwijst daarbij naar een aantal bestaande internationale verdragen, zoals de ACS-EG-Overeenkomst van Lomé, waarvan Zuid-Afrika op 24 april 1997 het gekwalificeerd lidmaatschap verkreeg, de resultaten van de Uruguay-ronde in het kader van de Wereldhandelsorganisatie, de relevante IAO-verdragen, de slotverklaringen van de Internationale Conferentie over bevolking en ontwikkeling (1994) in Cairo, van de Wereldtop voor sociale ontwikkeling (1995) in Kopenhagen en de Vierde Wereldvrouwenconferentie (1995) in Peking.

– *Titel 1 : Algemene Doelstellingen en Beginselen (artikelen 1 – 4)*

De concrete doelstellingen van de Overeenkomst zijn :

– het tot stand brengen van een passend kader voor de dialoog tussen de partijen ;

– het ondersteunen van de inspanningen van Zuid-Afrika ter consolidering van de economische en sociale fundamenten van het overgangsproces ;

– het bevorderen van de regionale samenwerking en economische integratie in zuidelijk Afrika met het oog op een harmonieuze en duurzame economische en sociale ontwikkeling ;

– het bevorderen van de groei en de wederzijdse liberalisering van de onderlinge handel in goederen, diensten en kapitaal ;

– het bevorderen van de soepele en geleidelijke integratie van Zuid-Afrika in de wereldeconomie ;

– het bevorderen van de samenwerking tussen de Gemeenschap en Zuid-Afrika.

Artikel 2 stelt dat de eerbiediging van de democratische beginselen en de fundamentele mensenrechten en het respect voor de rechtsstaat de grondslag vormen van het beleid van de Gemeenschap en Zuid-Afrika en een essentieel onderdeel vormen van deze Overeenkomst. Indien een partij van oordeel is dat dit essentiële onderdeel van de Overeenkomst geschonden wordt, kan zij eenzijdig en zonder voorafgaand overleg passende maatregelen nemen (artikel 3, lid 3, 4 en 5).

De Overeenkomst stelt bovendien een regelmatige politieke dialoog in tussen beide partijen (artikel 4). Deze dialoog kan betrekking hebben op alle onderwerpen van wederzijds belang, en heeft als doel :

– het bevorderen van het wederzijds begrip en de convergentie van de standpunten ;

– het mogelijk maken elkaars standpunten en belangen in overweging te nemen ;

– het bevorderen van de steun voor de democratie, de rechtsstaat en de eerbiedigen van de mensenrechten ;

– het bevorderen van de sociale rechtvaardigheid en het helpen scheppen van de voorwaarden voor de bestrijding van armoede en alle vormen van discriminatie.

De politieke dialoog vindt plaats op ministerieel en op ambtelijk niveau, met optimale gebruikmaking van alle beschikbare diplomatieke kanalen.

– *Titel II : Handel (artikelen 5 – 18)*

i. Algemeen (artikelen 5 – 9)

Artikel 5 bepaalt dat de Europese Gemeenschap en Zuid-Afrika een bilaterale vrijhandelszonde tot stand zullen brengen in overeenstemming met de voorschriften van de Wereldhandelsorganisatie. De asymmetrische handelsbepalingen vormen de kern van het akkoord en voorzien een stelselmatige afschaffing of vermindering van tariefbarrières en andere heffingen op een breed gamma van landbouw- en industrieproducten. De bepalingen zijn erop gericht gedurende een overgangsperiode van maximaal twaalf jaar voor Zuid-Afrika en tien jaar voor de EG een vrijhandelszone tot stand te brengen. In essentie komt het handelsakkoord neer op het volgende :

a) Europa zal zijn markten over een periode van tien jaar voor 95% van de Zuid-Afrikaanse export openstellen.

b) Zuid-Afrika zal zijn markten over een periode van twaalf jaar voor 86% van de Europese export openstellen.

c) 75% van de Zuid-Afrikaanse landbouwproducten krijgen gemakkelijker toegang tot de Europese markt. Een aantal goederen zijn nog steeds volstrekt van de Overeenkomst uitgesloten en zullen aan quota worden onderworpen.

d) De Europese Gemeenschap zal de tarieven voor de meeste industrieproducten uit Zuid-Afrika hetzij onmiddellijk, hetzij binnen drie jaar opheffen.

e) De door Zuid-Afrika als gevoelig beschouwde sectoren werden op een reservelijst geplaatst.

f) Voor Zuid-Afrikaanse visserijproducten zal de toegang pas worden verbeterd wanneer een afzonderlijke overeenkomst van kracht wordt inzake toegang voor visserijproducten.

ii. Industrieproducten (artikelen 10 – 12)

De partijen komen overeen dat de douanerechten op de invoer van een groot aantal industrieproducten worden afgeschaft of verminderd. Dit gebeurt ofwel onmiddellijk, ofwel geleidelijk via een overgangsregeling.

Zo heeft de EG ermee ingestemd de tarieven voor de meeste Zuid-Afrikaanse industrieproducten, die 86 % van de totale Zuid-Afrikaanse export naar de EG uitmaken, op te heffen. Dit betreft ook een aantal gevoelige producten, zoals textiel, kleding en auto-onderdelen.

iii. Landbouwproducten (artikelen 13 – 18)

Omwille van de potentieel ingrijpende gevolgen van vrijhandelsovereenkomsten op het gemeenschappelijk landbouwbeleid wordt de landbouwsector doorgaans van dergelijke akkoorden uitgesloten. In dit geval vormde de landbouwsector echter wel een onderdeel van de besprekingen. De landbouwsector is voor de Zuid-Afrikaanse economie immers van kapitaal belang. Het is bovendien een arbeidsintensieve sector en daarom wordt ook verwacht dat de opneming ervan in de Overeenkomst zal bijdragen tot de vermindering van de werkloosheid.

Oorspronkelijk plaatste de EG 46% van de Zuid-Afrikaanse landbouwproducten op een lijst van uitgesloten producten. Deze lijst omvatte o.a. fruitsappen, sinaasappelen, appelen en asperges.

Uiteindelijk kwamen de partijen overeen dat 61% van de landbouwproducten volledig wordt geliberaliseerd en 13% gedeeltelijk wordt geliberaliseerd via een systeem van tariefquota. Zo zal bijvoorbeeld 60.000 ton ingeblikt fruit van de in totaal circa 72.000 ton die naar Europa wordt uitgevoerd, tegen de helft van de normale tarieven naar Europa kunnen worden geëxporteerd en wordt de uitvoer van bepaalde fruitsoorten (bvb. pruimen) volledig geliberaliseerd. Een aantal belangrijke producten, waaronder peren en appelen, blijven wel op de reservelijst staan. Daarbij is het van belang dat nu wordt gesproken van een "reservelijst" en niet meer van een "lijst van uitgesloten producten". Bovendien zal deze lijst regelmatig worden herzien (artikel 18).

Tevens voorziet artikel 16 in een vrijwaringsclausule voor landbouwproducten : indien de invoer van producten van oorsprong van een partij de markten van de andere partij ernstig verstoort of ernstig dreigt te verstoren, zal er overleg gepleegd worden in de Samenwerkingsraad. In afwachting van een besluit van de Samenwerkingsraad kan de getroffen partij, indien de omstandigheden dit rechtvaardigen, voorlopige maatregelen nemen om de verstoring te beperken of te herstellen.

– *Titel III : Met de handel verband houdende kwesties (artikelen 19 – 49)*

i. Algemeen (artikelen 19 – 28)

Artikel 19 bepaalt dat de kwantitatieve in- of uitvoerbeperkingen en maatregelen van gelijke werking in het handelsverkeer tussen Zuid-Afrika en de Gemeenschap worden afgeschaft. Overeenkomstig artikel 21 onthouden de partijen zich bovendien van alle binnenlandse maatregelen of praktijken van fiscale aard die, rechtstreeks of onrechtstreeks, discrimineren tussen de eigen producten en de producten van oorsprong uit het grondgebied van de andere partij. De Overeenkomst doet geen afbreuk aan de mogelijkheid om antidumpingmaatregelen en compenserende maatregelen te nemen overeenkomstig de relevante GATT- en WHO-verdragen (artikel 23).

Artikel 24 bevat een vrijwaringsclausule van algemene aard : wanneer een product in zulke toegenomen hoeveelheden en onder zulke omstandigheden wordt ingevoerd dat de binnenlandse producenten van soortgelijke of rechtstreeks concurrerende producten daardoor schade lijden of dreigen te lijden, kunnen de partijen onder bepaalde voorwaarden 'passende maatregelen' nemen. Overeenkomstig paragraaf 3 is dit uitzonderlijk ook mogelijk indien de economische situatie van andere leden van de Zuidelijk-Afrikaanse Douane-unie ernstige schade lijdt of dreigt te lijden. Artikel 25 bepaalt de modaliteiten en voorwaarden voor bepaalde vrijwaringsmaatregelen tijdens de overgangsperiode. Het gaat hierbij om buitengewone maatregelen van beperkte duur. Artikel 26 betreft de vrijwaringsprocedures.

Volgens artikel 27 vormt de Overeenkomst geen beletsel voor verboden of beperkingen van de invoer, uitvoer of doorvoer of van de handel in gebruikte goederen uit hoofde van de bescherming van de openbare orde en veiligheid, in zoverre dat zij geen middel tot discriminatie of een verkapte beperking van het handelsverkeer vormen.

ii. Recht van vestiging en van dienstverlening (artikelen 29 – 31)

De partijen onderstrepen het belang van strikte naleving van de algemene Overeenkomst betreffende de handel in diensten (GATS) en met name van het beginsel van de meestbegunstigingsbehandeling (artikel 29). Binnen de grenzen van hun respectieve bevoegdheden, streven de partijen naar uitbreiding van de Overeenkomst teneinde hun onderlinge handel in diensten verder te liberaliseren (artikel 30). Bij een dergelijke uitbreiding zal het liberaliseringsproces voorzien in de afschaffing van nagenoeg alle discriminaties tussen de partijen in de betrokken dienstensectoren. Overeenkomstig artikel 31 streven de partijen ernaar het beginsel toe te passen van onbeperkte toegang tot de internationale zeevaartmarkt op basis van eerlijke concurrentie op commerciële grondslag.

iii. Lopende betalingen en kapitaalverkeer (artikelen 32 – 34)

De partijen garanderen vanaf de inwerkingtreding van de Overeenkomst het vrije verkeer van kapitaal ten behoeve van directe investeringen in Zuid-Afrika in ondernemingen die legaal zijn opgericht. De partijen zullen overleg plegen om het kapitaalverkeer te vergemakkelijken en uiteindelijk volledig te liberaliseren (artikel 33).

iv. Mededingingsbeleid (artikelen 35 – 40)

Contracten of ondernemingspraktijken die als gevolg hebben dat de mededinging op het grondgebied van de partijen in aanzienlijke mate wordt verhinderd of beperkt, evenals het misbruik van een machtspositie door één of meer ondernemingen op het gehele grondgebied van de EG of van Zuid-Afrika zijn onverenigbaar met de goede werking van de Overeenkomst (artikel 35). De artikelen 36 tot en met 38 bepalen de tenuitvoerlegging van dit principe, de passende maatregelen en de relevante procedures en modaliteiten. Ook verschaft de EG technische bijstand aan Zuid-Afrika bij de herstructurering van haar mededingingswetgeving (artikel 39).

v. Overheidssteun (artikelen 41 – 44)

De partijen zullen erover waken dat overheidssteun op een billijke en doorzichtige wijze wordt toegekend. Overheidssteun die bepaalde ondernemingen of de productie van bepaalde goederen bevoordeelt, waardoor de concurrentie kan worden vervalst, en die geen ondersteuning vormt van een beleidsdoelstelling van een partij, is strijdig met de goede werking van de Overeenkomst (artikel 41).

vi. Andere met de handel verband houdende bepalingen (artikelen 45 – 49)

Deze bepalingen betreffen voornamelijk de volgende domeinen : de toegang tot overheidsopdrachten (artikel 45), de bescherming van intellectuele eigendomsrechten (artikel 46), de samenwerking op het gebied van normalisering en conformiteitsbeoordeling (artikel 47), de samenwerking tus-

sen douanediensten (artikel 48) en de harmonisering van statistische methoden en praktijken (artikel 49).

– *Titel IV : Economische samenwerking (artikelen 50 – 64)*

De economische en industriële samenwerking wil de herstructurering en de modernisering van de Zuid-Afrikaanse industrie vergemakkelijken en haar concurrentievermogen en groei stimuleren (artikel 51). Tevens wil de Overeenkomst investeringen aanmoedigen en ondersteunen door een vereenvoudiging en harmonisering van investeringsprocedures en door een verbetering van de beschermingsmechanismen (artikel 52). De partijen komen overeen hun onderlinge handelsverkeer verder te ontwikkelen, te diversifiëren en te intensiveren (artikel 53).

Daarnaast omvat de economische samenwerking ook de volgende domeinen : de ontwikkeling en versterking van microbedrijven en kleine en middelgrote ondernemingen (artikel 54), de informatie- en telecommunicatietechnologie (artikel 55), de postdiensten (artikel 56), de energie (artikel 57), de mijnbouw (artikel 58), het vervoer (artikel 59), het toerisme (artikel 60), de landbouw (artikel 61), de visserij (artikel 62), de dienstensector (artikel 63) en het consumentenbeleid (artikel 64).

– *Titel V : Ontwikkelingssamenwerking (artikelen 65 – 82)*

Op aandringen van de Zuid-Afrikaanse onderhandelaars werd de titel over ontwikkelingssamenwerking sterk uitgebreid. De Overeenkomst legt dus naast de handelsbepalingen ook de nadruk op ontwikkelingssamenwerking en onderscheidt zich hierdoor van nagenoeg alle andere overeenkomsten op dit gebied. In deze context wordt voorrang gegeven aan steun voor projecten die de armoede helpen bestrijden. Artikel 66 legt de prioriteiten van de ontwikkelingssamenwerking vast :

– de integratie van de Zuid-Afrikaanse economie in de wereldeconomie en de wereldhandel, de uitbreiding van de werkgelegenheid, het opzetten van levensvatbare ondernemingen en het tot stand brengen van regionale samenwerking en integratie ;

– het verbeteren van de levensomstandigheden ;

– de democratisering, de bescherming van de mensenrechten, een degelijk openbaar bestuur, de versterking van de '*civil society*' en de integratie ervan in het ontwikkelingsproces.

De programma's dienen in hoofdzaak afgestemd te worden op de basisbehoeften van de bevolkingsgroepen die in het apartheidsregime werden benadeeld en omvatten tevens de gelijke behandeling van mannen en vrouwen en de milieuaspecten van de ontwikkeling. Artikel 68 betreft de gehanteerde middelen en artikel 69 de programmering van projecten. De procedurele elementen worden behandeld in de artikelen 70 tot en met 72. De daaropvolgende bepalingen betreffen de tenuitvoerlegging van ontwikkelingsprojecten.

– *Titel VI : Samenwerking op andere gebieden (artikelen 83 – 92)*

Op het vlak van de wetenschap en technologie verbinden de partijen er zich toe om de bestaande samenwerking te versterken. De concrete tenuitvoerlegging van deze samenwerking maakt het onderwerp uit van een afzonderlijke overeenkomst die in 1997 in werking is getreden (artikel 83).

Bij de samenwerking op het vlak van milieubescherming staan de volgende doelstellingen centraal : duurzame ontwikkeling en rationeel gebruik van niet-hernieuwbare natuurlijke hulpbronnen, duurzaam gebruik van hernieuwbare natuurlijke hulpbronnen, preventie van milieubeschadiging en de bestrijding van milieuvervuiling. De samenwerking zal onder meer betrekking hebben op stadsontwikkeling, woestijnvorming, afvalbeheer, biologische diversiteit, bosbouw en waterkwaliteit (artikel 84).

De partijen werken ook samen op cultuurgebied om een grondige kennis en een beter begrip van de culturele diversiteit te bevorderen. De culturele samenwerking is onder meer gericht op de instandhouding en de verrijking van het cultureel erfgoed en op het produceren en verspreiden van cultuurgoederen en -diensten.

Bovendien werden afspraken gemaakt over samenwerking op de volgende gebieden : sociale vraagstukken (artikel 86), voorlichting (artikel 87), pers en audiovisuele media (artikel 88), menselijke hulpbronnen (artikel 89), bestrijding van drugs en het witwassen van geld (artikel 90), gegevensbescherming (artikel 91) en gezondheidszorg (artikel 92).

– *Titel VII : Financiële aspecten van de samenwerking (artikelen 93 – 96)*

Om de doelstellingen van de Overeenkomst te verwezenlijken, ontvangt Zuid-Afrika financiële en technische bijstand van de EG in de vorm van schenkingen en leningen ter ondersteuning van zijn sociaal-economische ontwikkelingsbehoeften.

– *Titel VIII : Slotbepalingen (artikelen 97 – 109)*

Wat de institutionele aspecten betreft, wordt een Samenwerkingsraad ingesteld, die moet toezien op de goede werking en tenuitvoerlegging van de Overeenkomst en de dialoog tussen de partijen (artikel 97). De eerste vergadering van de Raad vond plaats op 31 maart 2000 in Pretoria.

Geschillen betreffende de toepassing of interpretatie van de Overeenkomst worden voorgelegd aan de Samenwerkingsraad (artikel 104). Indien de Raad er niet in slaagt een geschil te beslechten, wordt een arbitrageprocedure ingeleid.

Behalve wanneer de Overeenkomst soortgelijke of grotere rechten voor de betrokken partijen in het leven roept, doet zij geen afbreuk aan de rechten vervat in bilaterale overeenkomsten tussen Zuid-Afrika en één of meerdere lidstaten van de EG (artikel 105).

De Overeenkomst wordt voor onbepaalde tijd gesloten. Elke partij kan de Overeenkomst opzeggen door een schriftelijke kennisgeving aan de andere partij. De Overeenkomst houdt dan op van toepassing te zijn zes maanden na de datum van kennisgeving (artikel 99). De Overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de maand volgende op die waarin de partijen elkaar in kennis hebben gesteld van de beëindiging van de noodzakelijke ratificatieprocedures (artikel 109).

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid,

Paul VAN GREMBERGEN

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met de overeenkomst inzake handel, ontwikkeling en samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten enerzijds, ende republiek Zuid-Afrika anderzijds, ondertekend in Pretoria op 11 oktober 1999

DE VLAAMSE REGERING,

Op het gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse regering ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, is ermee belast bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

Artikel 2

De overeenkomst inzake handel, ontwikkeling en samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten enerzijds, en de republiek Zuid-Afrika anderzijds, ondertekend in Pretoria op 11 oktober 1999, zal volkomen uitwerking hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden,

Patrick DEWAEL

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie,

Steve STEVAERT

De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen,

Mieke VOGELS

De Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking,

Bert ANCIAUX

De Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming,

Marleen VANDERPOORTEN

De Vlaamse minister van Werkgelegenheid en Toerisme,

Renaat LANDUYT

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw,

Vera DUA

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport,

Johan SAUWENS

De Vlaamse minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media,

Dirk VAN MECHELEN

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES 31.404/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 16 maart 2001 door de minister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende instemming met de overeenkomst inzake handel, ontwikkeling en samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en haar listaten enerzijds, en de republiek Zuid-Afrika anderzijds, ondertekend in Pretoria op 11 oktober 1999", heeft op 22 mei 2001 het volgende advies gegeven :

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Zowel uit het opschrift als uit artikel 2 dient te blijken dat de instemming van het Vlaams Parlement ook verleend wordt met de Bijlagen I tot X, met de Protocollen 1 en 2, en met de Slotakte.

Het opschrift moet bijgevolg worden geredigeerd als volgt :

"Ontwerp van decreet houdende instemming met de Overeenkomst inzake handel, ontwikkeling en samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de republiek Zuid-Afrika, anderzijds, met de Bijlagen I tot X, met de Protocollen 1 en 2, en met de Slotakte, ondertekend te Pretoria op 11 oktober 1999".

Men redigere artikel 2 dan als volgt :

"Art. 2. De Overeenkomst inzake handel, ontwikkeling en samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de republiek Zuid-Afrika, anderzijds, de Bijlagen I tot X, de Protocollen 1 en 2, en de Slotakte, ondertekend te Pretoria op 11 oktober 1999, zullen volkomen gevolg hebben.".

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	eerste voorzitter,
	D. ALBRECHT, P. LEMMENS,	staatsraden,
	H. COUSY,	assessor van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. VAN NIEUWENHOVE, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. K. BAMS, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER, DE EERSTE VOORZITTER,

F. LIEVENS W. DEROOVER

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

Artikel 2

De overeenkomst inzake handel, ontwikkeling en samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten enerzijds, en de republiek Zuid-Afrika anderzijds, de Bijlagen I tot X, de Protocollen 1 en 2, en de Slotakte, ondertekend in Pretoria op 11 oktober 1999, zullen volkomen gevolg hebben.

Brussel, 19 oktober 2001.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid,

Paul VAN GREMBERGEN

BIJLAGE

OVEREENKOMST INZAKE HANDEL, ONTWIKKELING EN SAMENWERKING TUSSEN DE EUROPESE GEMEENSCHAP EN HAAR LIDSTATEN, ENERZIJDS EN DE REPUBLIEK ZUID-AFRIKA ANDERZIJDS

HET KONINKRIJK BELGIË,

HET KONINKRIJK DENEMARKEN,

DE BONDSREPUBLIEK DUITSLAND,

DE HELLEENSE REPUBLIEK,

HET KONINKRIJK SPANJE,

DE FRANSE REPUBLIEK,

IERLAND,

DE ITALIAANSE REPUBLIEK,

HET GROOTHERTOGDOM LUXEMBURG,

HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN,

DE REPUBLIEK OOSTENRIJK,

DE PORTUGESE REPUBLIEK,

DE REPUBLIEK FINLAND,

HET KONINKRIJK ZWEDEN,

HET VERENIGD KONINKRIJK VAN GROOT-BRITTANNIË EN NOORD-IERLAND,

Partijen bij het Verdrag tot oprichting van DE EUROPESE GEMEENSCHAP,

hierna "lidstaten" te noemen, en

DE EUROPESE GEMEENSCHAP, hierna "Gemeenschap" te noemen,

enerzijds, en

DE REPUBLIEK ZUID-AFRIKA, hierna "Zuid-Afrika" te noemen,

anderzijds,

hierna "partijen" te noemen,

GELET op het belang van de bestaande vriendschaps- en samenwerkingsbanden tussen de Gemeenschap, de lidstaten en Zuid-Afrika en de gemeenschappelijke waarden van de partijen;

OVERWEGENDE dat de Gemeenschap, de lidstaten en Zuid-Afrika deze banden wensen te versterken en nauwe en duurzame betrekkingen tot stand wensen te brengen, gebaseerd op wederkerigheid, partnerschap en gezamenlijke ontwikkeling;

GELET op de historische verrichtingen van het Zuid-Afrikaanse volk, met name de afschaffing van het apartheidsstelsel en de opbouw van een nieuwe politieke orde, gebaseerd op de rechtsstaat, de mensenrechten en de democratie;

ZICH BEWUST van de politieke en financiële steun van de Gemeenschap en de lidstaten voor dit proces van politieke verandering en overgang in Zuid-Afrika;

HERINNERENDE aan de sterke gehechtheid van de partijen aan de beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties en aan de democratische beginselen en fundamentele mensenrechten, als omschreven in de Universele Verklaring van de rechten van de mens;

VERWIJZENDE naar de op 10 oktober 1994 ondertekende Samenwerkingsovereenkomst tussen de Gemeenschap en Zuid-Afrika;

HERINNERENDE aan de wens van de partijen zo nauw mogelijke betrekkingen tot stand te brengen tussen Zuid-Afrika en de landen die partij zijn bij de ACS-EG-Overeenkomst van Lomé, ten blijke waarvan op 24 april 1997 het Protocol betreffende de toetreding van Zuid-Afrika tot de Vierde ACS-EG-Overeenkomst van Lomé, zoals gewijzigd bij de op 4 november 1995 te Mauritius ondertekende Overeenkomst, werd ondertekend;

REKENING HOUDENDE met de rechten en verplichtingen van de partijen in het kader van hun lidmaatschap van de Wereldhandelsorganisatie, de noodzaak bij te dragen tot de tenuitvoerlegging van de resultaten van de Uruguay-ronde, en de eerdere inspanningen van beide partijen in dit verband;

HERINNERENDE aan de gehechtheid van de partijen aan de beginselen en regels van het internationale handelsverkeer en aan hun streven deze op transparante en niet-discriminerende wijze toe te passen;

BEVESTIGENDE de steun en inspanningen van de Gemeenschap en de lidstaten ten gunste van het proces van handelsliberalisering en economische herstructurering in Zuid-Afrika;

ZICH BEWUST van de inspanningen van de regering van Zuid-Afrika om zorg te dragen voor de economische en sociale ontwikkeling van de bevolking van Zuid-Afrika;

MET KLEM WIJZENDE op het belang dat de Europese Unie en Zuid-Afrika hechten aan de succesvolle tenuitvoerlegging van het Zuid-Afrikaanse programma voor wederopbouw en ontwikkeling;

BEVESTIGENDE de verbintenis van beide partijen de regionale samenwerking en economische integratie tussen de landen in zuidelijk Afrika, alsmede de liberalisering van de handel tussen deze landen onderling te bevorderen;

OVERWEGENDE dat de partijen ervoor zorg dragen dat hun wederzijdse afspraken geen beletsel vormen voor het proces van herstructurering van de douane-unie van zuidelijk Afrika (SACU), in het kader waarvan Zuid-Afrika samenwerkt met vier ACS-landen;

WIJZENDE op het belang dat beide partijen hechten aan de waarden en beginselen die zijn opgenomen in de slotverklaringen van de Internationale Conferentie over bevolking en ontwikkeling in 1994 in Cairo, de Wereldtop voor sociale ontwikkeling in maart 1995 in Kopenhagen, en de Vierde Wereldvrouwenconferentie in 1995 in Peking;

OPNIEUW BEVESTIGENDE dat de partijen zich verbinden tot economische en sociale ontwikkeling en eerbiediging van de fundamentele rechten van werknemers, met name door toepassing van de IAO-verdragen over onderwerpen als de vrijheid van vakvereniging, het recht collectief te onderhandelen, non-discriminatie, afschaffing van dwangarbeid en kinderarbeid;

HERINNERDE aan het belang van het tot stand brengen van een regelmatige politieke dialoog in bilateraal en multilateraal verband over zaken van wederzijds belang,

ZIJN ALS VOLGT OVEREENGEKOMEN:

TITEL I

ALGEMENE DOELSTELLINGEN EN BEGINSELEN

ARTIKEL 1

Doelstellingen

De doelstellingen van deze Overeenkomst zijn:

a) het tot stand brengen van een passend kader voor de dialoog tussen de partijen, ter bevordering van de ontwikkeling van nauwe betrekkingen op alle onder deze Overeenkomst vallende terreinen;

b) het ondersteunen van de inspanningen van Zuid-Afrika ter consolidering van de economische en sociale fundamenten van het overgangsproces;

c) het bevorderen van de regionale samenwerking en economische integratie in zuidelijk Afrika, teneinde bij te dragen tot harmonieuze en duurzame economische en sociale ontwikkeling;

d) het bevorderen van de groei en wederzijdse liberalisering van de onderlinge handel in goederen, diensten en kapitaal;

e) het bevorderen van de soepele en geleidelijke integratie van Zuid-Afrika in de wereldeconomie;

f) het bevorderen van de samenwerking tussen de Gemeenschap en Zuid-Afrika, binnen de begrenzingen van de bevoegdheden van beide partijen en in wederzijds belang.

ARTIKEL 2

Essentieel onderdeel

De eerbiediging van de democratische beginselen en fundamentele mensenrechten die zijn opgenomen in de Universele Verklaring van de rechten van de mens, en de eerbiediging van de rechtsstaat vormen de grondslag van het binnen- en buitenlands beleid van de Gemeenschap en Zuid-Afrika en zijn een essentieel onderdeel van deze Overeenkomst.

De partijen bevestigen tevens hun gehechtheid aan de beginselen van behoorlijk bestuur.

ARTIKEL 3

Niet-uitvoering

1. Indien een van de partijen van mening is dat de andere partij haar verplichtingen in het kader van deze Overeenkomst niet is nagekomen, kan deze partij passende maatregelen nemen.

2. Alvorens dit te doen verstrekt zij de andere partij binnen dertig dagen alle ter zake dienende informatie die nodig is voor een grondig onderzoek van de situatie, teneinde tot een voor beide partijen bevredigende oplossing te komen.

3. In bijzonder dringende gevallen kunnen zonder voorafgaand overleg passende maatregelen worden genomen. Deze maatregelen worden onmiddellijk ter kennis gebracht van de andere partij. Op verzoek van deze partij kan overleg worden gepleegd. Dit overleg vindt plaats binnen dertig dagen na de kennisgeving van de maatregelen. Indien er geen bevredigende oplossing wordt gevonden, kan de betrokken partij gebruik maken van de procedure voor de beslechting van geschillen.

4. De partijen komen voor de juiste interpretatie en de praktische toepassing van deze Overeenkomst overeen dat onder de in lid 3 bedoelde "bijzonder dringende gevallen" worden verstaan gevallen van wezenlijke inbreuk op de Overeenkomst door een der partijen. Als wezenlijke inbreuk op de Overeenkomst worden beschouwd:

i) afwijzing van de Overeenkomst in strijd met de algemene regels van het internationale recht, of

ii) schending van de in artikel 2 genoemde essentiële onderdelen van de Overeenkomst.

5. De partijen komen overeen dat zij onder de in lid 1 van dit artikel genoemde passende maatregelen verstaan maatregelen die in overeenstemming met het internationale recht zijn genomen. Bij het nemen van de maatregelen dient voorrang te worden gegeven aan die maatregelen die de werking van de Overeenkomst het minst verstoren.

ARTIKEL 4

Politieke dialoog

1. Er wordt een regelmatige politieke dialoog ingesteld tussen de partijen. Deze dialoog verloopt parallel met de samenwerking en draagt ertoe bij deze te consolideren. Tevens moet de dialoog bijdragen tot de totstandkoming van duurzame solidariteit en nieuwe vormen van samenwerking.

2. De doelstellingen van de politieke dialoog en samenwerking zijn met name:

a) het bevorderen van het wederzijds begrip en de convergentie van de standpunten van de partijen:

b) het de partijen mogelijk maken elkaars standpunten en belangen in overweging te nemen;

c) het bevorderen van de steun voor de democratie, rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten;

d) het bevorderen van de sociale rechtvaardigheid en het helpen creëren van de voorwaarden voor de bestrijding van armoede en alle vormen van discriminatie.

3. De politieke dialoog heeft betrekking op alle onderwerpen van wederzijds belang.

4. De politieke dialoog wordt regelmatig en telkens wanneer nodig gehouden:

a) op ministerieel niveau;

b) op het niveau van hoge ambtenaren die enerzijds Zuid-Afrika en anderzijds het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie en de Commissie van de Europese Gemeenschappen vertegenwoordigen;

c) met optimale gebruikmaking van alle diplomatieke kanalen, met inbegrip van regelmatige briefings, overleg tijdens internationale bijeenkomsten en contacten tussen diplomatieke vertegenwoordigers in derde landen;

d) met gebruikmaking van alle andere middelen of op alle andere niveaus waarover de partijen overeenstemming hebben bereikt en die een nuttige bijdrage kunnen leveren tot de consolidering van de dialoog en de verhoging van het effect daarvan.

5. Behalve de in de voorgaande leden bedoelde bilaterale politieke dialoog, maken de partijen ook optimaal gebruik van en leveren zij een actieve bijdrage aan de regionale politieke dialoog tussen de Europese Unie en de landen van zuidelijk Afrika, met name met het oog op de bevordering van duurzame vrede en stabiliteit in de regio.

De partijen nemen tevens deel aan de politieke dialoog in breder ACS/EU-verband, als voorzien bij en vastgelegd in de desbetreffende ACS/EG-overeenkomsten.

TITEL II

HANDEL

AFDELING A

ALGEMEEN

ARTIKEL 5

Vrijhandelszone

1. De Gemeenschap en Zuid-Afrika komen overeen een vrijhandelszone tot stand te brengen overeenkomstig de bepalingen van deze Overeenkomst en met inachtneming van de voorschriften van de WTO.

2. De vrijhandelszone wordt tijdens een overgangsperiode tot stand gebracht die van de kant van Zuid-Afrika ten hoogste twaalf jaar en van de kant van de Gemeenschap ten hoogste tien jaar zal duren vanaf de inwerkingtreding van de Overeenkomst.

3. De vrijhandelszone omvat het vrije verkeer van goederen in alle sectoren. Deze Overeenkomst heeft eveneens betrekking op de liberalisering van de handel in diensten en het vrije verkeer van kapitaal.

ARTIKEL 6

Goederenindeling

De Gemeenschap past de gecombineerde nomenclatuur toe bij de invoer van goederen uit Zuid-Afrika. Zuid-Afrika past het geharmoniseerd systeem toe bij de invoer van goederen uit de Gemeenschap.

ARTIKEL 7

Basisrecht

1. Voor elk product is het basisrecht waarop de in de Overeenkomst vermelde achtereenvolgende verminderingen worden toegepast, het recht dat op de dag van inwerkingtreding van de Overeenkomst daadwerkelijk van toepassing is.

2. De Gemeenschap en Zuid-Afrika delen elkaar hun basisrechten mede overeenkomstig de tussen partijen overeengekomen "standstill"- en "rollback"-verbintenis en de in bijlage I vermelde overeengekomen afwijkingen op deze beginselen.

3. Wanneer de geleidelijke afschaffing van de douanerechten niet bij de inwerkingtreding van de Overeenkomst aanvangt (met name voor de in bijlage II, lijsten 3, 4 en 5; bijlage III, lijsten 2, 3, 4 en 6; bijlage IV, lijsten 3, 4, 7 en 8; bijlage V; bijlage VI, lijsten 2, 3 en 5; en bijlage VII vermelde producten) is het recht waarop de in de Overeenkomst vermelde achtereenvolgende verminderingen van toepassing zijn het in lid 1 genoemde basisrecht of, indien dit lager is, het recht dat "erga omnes" van toepassing is op de dag waarop de geleidelijke afschaffing van de desbetreffende douanerechten een aanvang neemt.

ARTIKEL 8

Douanerechten van fiscale aard

De bepalingen inzake de afschaffing van douanerechten bij invoer zijn ook van toepassing op douanerechten van fiscale aard, met uitzondering van niet-discriminerende accijnzen die overeenkomstig artikel 21 van deze Overeenkomst zowel op ingevoerde als van plaatselijk geproduceerde goederen worden geheven.

ARTIKEL 9

Heffingen van gelijke werking als invoerrechten

Bij de inwerkingtreding van de Overeenkomst schaffen de Gemeenschap en Zuid-Afrika de heffingen van gelijke werking als douanerechten bij invoer af.

AFDELING B

INDUSTRIEPRODUCTEN

ARTIKEL 10

Definitie

De bepalingen van deze afdeling zijn van toepassing op producten van oorsprong uit de Gemeenschap en Zuid-Afrika, met uitzondering van producten die volgens de in deze Overeenkomst opgenomen definitie landbouwproducten zijn.

ARTIKEL 11

Afschaffing van de douanerechten door de Gemeenschap

1. De douanerechten die bij invoer in de Gemeenschap van toepassing zijn op andere dan de in bijlage II vermelde industrieproducten van oorsprong uit Zuid-Afrika, worden afgeschaft bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst.

2. De douanerechten die bij invoer in de Gemeenschap van toepassing zijn op de in bijlage II, lijst 1, vermelde producten van oorsprong uit Zuid-Afrika worden overeenkomstig het volgende tijdschema geleidelijk afgeschaft:

- bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 75% van het basisrecht;

- een jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 50% van het basisrecht;

- twee jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 25% van het basisrecht;

- drie jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten afgeschaft.

3. De douanerechten die bij invoer in de Gemeenschap van toepassing zijn op de in bijlage II, lijst 2, vermelde producten van oorsprong uit Zuid-Afrika worden overeenkomstig het volgende tijdschema geleidelijk afgeschaft:

- bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 86% van het basisrecht;

- een jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 72% van het basisrecht;

- twee jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 57% van het basisrecht;

- drie jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 43% van het basisrecht;

- vier jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 28% van het basisrecht;

- vijf jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 14% van het basisrecht;

- zes jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten afgeschaft.

4. De douanerechten die bij invoer in de Gemeenschap van toepassing zijn op de in bijlage II, lijst 3, vermelde producten van oorsprong uit Zuid-Afrika, worden overeenkomstig het volgende tijdschema geleidelijk afgeschaft:

- drie jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 75% van het basisrecht;

- vier jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 50% van het basisrecht;

- vijf jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 25% van het basisrecht;

- zes jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten afgeschaft.

Voor enkele in deze lijst vermelde producten vangt de afschaffing van de douanerechten vier jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst aan. De afschaffing geschiedt in drie gelijke jaarlijkse verminderingen, zodat deze rechten zes jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst geheel zullen zijn afgeschaft.

Voor enkele in de lijst vermelde ijzer- en staalproducten worden de rechten op meestbegunstigingsbasis verlaagd tot in 2004 het nulrecht zal zijn bereikt.

5. De douanerechten die bij invoer in de Gemeenschap van toepassing zijn op de in bijlage II, lijst 4, vermelde producten van oorsprong uit Zuid-Afrika, worden uiterlijk binnen tien jaar na inwerkingtreding van de Overeenkomst afgeschaft.

Voor de in deze lijst vermelde auto-onderdelen worden de rechten bij inwerkingtreding van de Overeenkomst met 50% verlaagd.

Een nauwkeurige opgave van de basisrechten en een tijdschema voor de afschaffing van de rechten van de Gemeenschap voor de in deze lijst vermelde producten zal in de tweede helft van 2000 worden vastgesteld, nadat beide partijen de vooruitzichten op een verdere liberalisering van de invoer in Zuid-Afrika van de in bijlage III, lijsten 5 en 6 vermelde automobielen uit de Gemeenschap hebben onderzocht, onder meer in het licht van de resultaten van de beoordeling van het Zuid-Afrikaanse ontwikkelingsprogramma voor de auto-industrie.

6. De douanerechten die bij invoer in de Gemeenschap van toepassing zijn op de in bijlage II, lijst 5, vermelde producten zullen in het vijfde jaar van deze Overeenkomst worden onderzocht teneinde deze eventueel af te schaffen.

ARTIKEL 12

Afschaffing van de douanerechten door Zuid-Afrika

1. De douanerechten die bij invoer in Zuid-Afrika van toepassing zijn op andere dan de in bijlage III vermelde industrieproducten van oorsprong uit de Gemeenschap, worden afgeschaft bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst.

2. De douanerechten die bij invoer in Zuid-Afrika van toepassing zijn op de in bijlage III, lijst 1, vermelde producten van oorsprong uit de Gemeenschap, worden overeenkomstig het volgende tijdschema geleidelijk afgeschaft:

- bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 75% van het basisrecht;

- een jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 50% van het basisrecht;

- twee jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 25% van het basisrecht;

- drie jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten afgeschaft.

3. De douanerechten die bij invoer in Zuid-Afrika van toepassing zijn op de in bijlage III, lijst 2, vermelde producten van oorsprong uit de Gemeenschap worden overeenkomstig het onderstaande tijdschema geleidelijk afgeschaft:

- drie jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 67% van het basisrecht;

- vier jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 33% van het basisrecht;

- vijf jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten afgeschaft.

4. De douanerechten die bij invoer in Zuid-Afrika van toepassing zijn op de in bijlage III, lijst 3, vermelde producten van oorsprong uit de Gemeenschap worden overeenkomstig het onderstaande tijdschema geleidelijk afgeschaft:

- drie jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 90% van het basisrecht;

- vier jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 80% van het basisrecht;

- vijf jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 70% van het basisrecht;

- zes jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 60% van het basisrecht;

- zeven jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 50% van het basisrecht;

- acht jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 40% van het basisrecht;

- negen jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 30% van het basisrecht;

- tien jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 20% van het basisrecht;

- elf jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 10% van het basisrecht;

- twaalf jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten afgeschaft.

5. De douanerechten die bij invoer in Zuid-Afrika van toepassing zijn op de in bijlage III, lijst 4, vermelde producten van oorsprong uit de Gemeenschap, worden overeenkomstig het volgende tijdschema geleidelijk afgeschaft.

- vijf jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 88% van het basisrecht;

- zes jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 75% van het basisrecht;

- zeven jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 63% van het basisrecht;

- acht jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 50% van het basisrecht;

- negen jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 38% van het basisrecht;

- tien jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 25% van het basisrecht;

- elf jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 13% van het basisrecht;

- twaalf jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten afgeschaft.

6. De douanerechten die bij invoer in Zuid-Afrika van toepassing zijn op de in bijlage III, lijst 5, vermelde producten van oorsprong uit de Gemeenschap, worden overeenkomstig het in die bijlage opgenomen tijdschema geleidelijk verlaagd.

7. De douanerechten die bij invoer in Zuid-Afrika van toepassing zijn op de in bijlage III, lijst 6, vermelde producten van oorsprong uit de Gemeenschap worden tijdens de geldigheidsduur van de Overeenkomst regelmatig herzien om tot een verdere liberalisering van de handel te komen.

Zuid-Afrika zal de Gemeenschap in kennis stellen van de resultaten van de herziening van het Zuid-Afrikaanse ontwikkelingsprogramma voor de auto-industrie. Zuid-Afrika zal voorstellen doen voor een verdere liberalisering van de invoer in Zuid-Afrika van de in bijlage III, lijsten 5 en 6 genoemde automobielproducten. De partijen zullen deze voorstellen in de tweede helft van 2000 gezamenlijk onderzoeken.

AFDELING C

LANDBOUWPRODUCTEN

ARTIKEL 13

Definitie

De bepalingen van deze afdeling zijn van toepassing op producten van oorsprong uit de Europese Gemeenschap en Zuid-Afrika die onder de WTO-definitie van landbouwproducten vallen en op vis en visserijproducten (hoofdstuk 3, 1604, 1605 en producten 05119110, 05119190, 19022010 en 23012000).

ARTIKEL 14

Afschaffing van de douanerechten door de Gemeenschap

1. De douanerechten die bij invoer in de Gemeenschap van toepassing zijn op andere dan de in bijlage IV vermelde landbouwproducten van oorsprong uit Zuid-Afrika, worden afgeschaft bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst.

2. De douanerechten die bij invoer in de Gemeenschap van toepassing zijn op de in bijlage IV, lijst 1, vermelde producten van oorsprong uit Zuid-Afrika, worden overeenkomstig het volgende tijdschema geleidelijk afgeschaft:

- bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 75% van het basisrecht;

- een jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 50% van het basisrecht;

- twee jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 25% van het basisrecht;

- drie jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten afgeschaft.

3. De douanerechten die bij invoer in de Gemeenschap van toepassing zijn op de in bijlage IV, lijst 2, vermelde producten van oorsprong uit Zuid-Afrika, worden overeenkomstig het volgende tijdschema geleidelijk afgeschaft:

- bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 91% van het basisrecht;

- een jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 82% van het basisrecht;

- twee jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 73% van het basisrecht;

- drie jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 64% van het basisrecht;

- vier jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 55% van het basisrecht;

- vijf jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 45% van het basisrecht;

- zes jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 36% van het basisrecht;

- zeven jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 27% van het basisrecht;

- acht jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 18% van het basisrecht;

- negen jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 9% van het basisrecht;

- tien jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten afgeschaft.

4. De douanerechten die bij invoer in de Gemeenschap van toepassing zijn op de in bijlage IV, lijst 3, vermelde producten van oorsprong uit Zuid-Afrika, worden overeenkomstig het volgende tijdschema geleidelijk afgeschaft:

- drie jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 87% van het basisrecht;

- vier jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 75% van het basisrecht;

- vijf jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 62% van het basisrecht;

- zes jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 50% van het basisrecht;

- zeven jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 37% van het basisrecht;

- acht jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 25% van het basisrecht;

- negen jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 12% van het basisrecht;

- tien jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten afgeschaft.

Voor enkele in deze bijlage vermelde producten geldt vanaf de inwerkingtreding van de Overeenkomst tot de volledige afschaffing van de rechten een rechtenvrij contingent, overeenkomstig de in de bijlage vermelde voorwaarden.

5. De douanerechten die bij invoer in de Gemeenschap van toepassing zijn op de in bijlage IV, lijst 4, vermelde producten van oorsprong uit Zuid-Afrika, worden overeenkomstig het volgende tijdschema geleidelijk afgeschaft:

- vijf jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 83% van het basisrecht;

- zes jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 67% van het basisrecht;

- zeven jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 50% van het basisrecht;

- acht jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 33% van het basisrecht;

- negen jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 17% van het basisrecht;

- tien jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten afgeschaft.

Voor enkele in deze bijlage vermelde producten geldt vanaf de inwerkingtreding van de Overeenkomst tot de volledige afschaffing van de rechten een rechtenvrij contingent, overeenkomstig de in de bijlage vermelde voorwaarden.

6. De douanerechten die bij invoer in de Gemeenschap van toepassing zijn op verwerkte landbouwproducten van oorsprong uit Zuid-Afrika zijn in bijlage IV, lijst 5, vermeld, en zullen overeenkomstig de daarin omschreven voorwaarden worden toegepast.

De Samenwerkingsraad kan besluiten tot

a) de uitbreiding van de in bijlage IV, lijst 5, opgenomen lijst van verwerkte landbouwproducten, en

b) de verlaging van de rechten op verwerkte landbouwproducten. Deze verlaging van rechten kan plaatsvinden wanneer de rechten op basisproducten in het handelsverkeer tussen de Gemeenschap en Zuid-Afrika worden verlaagd of, in het kader van wederzijdse concessies op het gebied van verwerkte landbouwproducten.

7. Voor enkele landbouwproducten van oorsprong uit Zuid-Afrika gelden vanaf de inwerkingtreding van de Overeenkomst bij invoer in de Gemeenschap de in bijlage IV, lijst 6, vermelde verlaagde douanerechten, die overeenkomstig de in die bijlage omschreven voorwaarden zullen worden toegepast.

8. De douanerechten die bij invoer in de Gemeenschap van toepassing zijn op de in bijlage IV, lijst 7, vermelde producten van oorsprong uit Zuid-Afrika, worden tijdens de looptijd van de Overeenkomst regelmatig herzien, afhankelijk van de ontwikkeling van het gemeenschappelijke landbouwbeleid.

9. Op de in bijlage IV, lijst 8, vermelde producten kunnen geen tariefconcessies worden toegepast, daar deze producten door EU-benamingen zijn beschermd.

10. Tariefconcessies die bij invoer in de Gemeenschap van toepassing zijn op de in bijlage V vermelde producten van oorsprong uit Zuid-Afrika, zullen overeenkomstig de daarin omschreven voorwaarden worden toegepast.

ARTIKEL 15

Afschaffing van de douanerechten door Zuid-Afrika

1. De douanerechten die bij invoer in Zuid-Afrika van toepassing zijn op andere dan de in bijlage VI vermelde landbouwproducten van oorsprong uit de Gemeenschap, worden afgeschaft bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst.

2. De douanerechten die bij invoer in Zuid-Afrika van toepassing zijn op de in bijlage VI, lijst 1, vermelde producten van oorsprong uit de Gemeenschap, worden overeenkomstig het volgende tijdschema geleidelijk afgeschaft:

- bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 75% van het basisrecht;

- een jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 50% van het basisrecht;

- twee jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 25% van het basisrecht;

- drie jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten afgeschaft.

3. De douanerechten die bij invoer in Zuid-Afrika van toepassing zijn op de in bijlage VI, lijst 2, vermelde producten van oorsprong uit de Gemeenschap, worden overeenkomstig het onderstaande tijdschema geleidelijk afgeschaft:

- drie jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 67% van het basisrecht;

- vier jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 33% van het basisrecht;

- vijf jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten afgeschaft.

4. De douanerechten die bij invoer in Zuid-Afrika van toepassing zijn op de in bijlage VI, lijst 3, vermelde producten van oorsprong uit de Gemeenschap, worden overeenkomstig het onderstaande tijdschema geleidelijk afgeschaft:

- vijf jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 88% van het basisrecht;

- zes jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 75% van het basisrecht;

- zeven jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 63% van het basisrecht;

- acht jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 50% van het basisrecht;

- negen jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 38% van het basisrecht;

- tien jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 25% van het basisrecht;

- elf jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten verlaagd tot 13% van het basisrecht;

- twaalf jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten afgeschaft.

Voor enkele in deze bijlage vermelde producten geldt vanaf de inwerkingtreding van de Overeenkomst tot de volledige afschaffing van de rechten een rechtenvrij contingent, overeenkomstig de in de bijlage vermelde voorwaarden.

5. De douanerechten die bij invoer in Zuid-Afrika van toepassing zijn op de in bijlage VI, lijst 4, vermelde producten van oorsprong uit de Gemeenschap, worden tijdens de looptijd van de Overeenkomst regelmatig herzien.

6. De douanerechten die bij invoer in Zuid-Afrika van toepassing zijn op de in bijlage VII vermelde visserijproducten van oorsprong uit de Gemeenschap worden geleidelijk afgeschaft, parallel met de afschaffing van de douanerechten van de overeenkomstige tariefposten door de Gemeenschap.

ARTIKEL 16

Vrijwaringsclausule landbouwproducten

Onverminderd de andere bepalingen van deze Overeenkomst en met name artikel 24, pleegt de Samenwerkingsraad, gezien de bijzondere gevoeligheid van de landbouwmarkten, terstond overleg om een passende oplossing te vinden indien de invoer van producten van oorsprong uit een partij de markten van de andere partij ernstig verstoort of ernstig dreigt te verstoren. In afwachting van een besluit van de Samenwerkingsraad kan de getroffen partij, indien buitengewone omstandigheden een onmiddellijk handelen noodzakelijk maken, voorlopige maatregelen nemen om de verstoring te beperken of te herstellen. Bij het nemen van deze voorlopige maatregelen zal de getroffen partij de belangen van beide partijen in aanmerking nemen.

ARTIKEL 17

Versnelde afschaffing van de douanerechten door Zuid-Afrika

1. Indien Zuid-Afrika hierom verzoekt zal de Gemeenschap voorstellen in overweging nemen over een versneld tijdschema voor de afschaffing van de douanerechten op de invoer van landbouwproducten in Zuid-Afrika, gekoppeld aan de afschaffing van alle restituties bij uitvoer naar Zuid-Afrika van dezelfde producten die uit de Europese Gemeenschap van oorsprong zijn.

2. Indien de Gemeenschap een gunstig gevolg geeft aan dit verzoek, zullen de nieuwe tijdschema's voor de afschaffing van de douanerechten en van de uitvoerrestituties gelijktijdig van toepassing zijn vanaf een door de partijen overeen te komen datum.

3. Indien de Gemeenschap geen gunstig gevolg geeft aan dit verzoek, zullen de bepalingen van deze Overeenkomst over de afschaffing van de douanerechten van toepassing blijven.

ARTIKEL 18

Herzieningsclausule

Uiterlijk vijf jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst zullen de Gemeenschap en Zuid-Afrika zich beraden over verdere stappen om hun wederzijdse handel te liberaliseren. Te dien einde zullen met name, doch niet uitsluitend, de douanerechten worden onderzocht die van toepassing zijn op de producten die zijn vermeld in bijlage II, lijst 5, bijlage III, lijsten 5 en 6, bijlage IV, lijsten 5, 6 en 7, bijlage V, lijsten 1, 2, 3 en 4, bijlage VI, lijsten 4 en 5 en bijlage VII.

TITEL III

MET DE HANDEL VERBAND HOUDENDE KWESTIES

AFDELING A

ALGEMENE BEPALINGEN

ARTIKEL 19

Grensmaatregelen

1. Kwantitatieve in- of uitvoerbeperkingen en maatregelen van gelijke werking in het handelsverkeer tussen Zuid-Afrika en de Gemeenschap worden bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst afgeschaft.

2. In het handelsverkeer tussen de Gemeenschap en Zuid-Afrika worden geen nieuwe kwantitatieve in- of uitvoerbeperkingen of maatregelen van gelijke werking ingesteld.

3. In het handelsverkeer tussen de Gemeenschap en Zuid-Afrika worden vanaf de inwerkingtreding van deze Overeenkomst geen nieuwe in- of uitvoerrechten of heffingen van gelijke werking ingevoerd.

ARTIKEL 20

Landbouwbeleid

1. De partijen kunnen in het kader van de Samenwerkingsraad regelmatig overleg plegen over de strategie en praktische uitwerking van hun landbouwbeleid.

2. Indien een der partijen het in verband met de doelstellingen van haar eigen landbouwbeleid noodzakelijk acht de in deze Overeenkomst omschreven regelingen te wijzigen, deelt zij dit aan de Samenwerkingsraad mede, die over de gevraagde wijziging een besluit neemt.

3. Indien de Gemeenschap of Zuid-Afrika de regelingen voor landbouwproducten van deze Overeenkomst in toepassing van lid 2 wijzigt, past deze partij door de Samenwerkingsraad goed te keuren aanpassingen toe om de concessies ten aanzien van de invoer uit de andere partij op een niveau te handhaven dat gelijkwaardig is met het niveau waarin deze Overeenkomst voorziet.

ARTIKEL 21

Fiscale maatregelen

1. De partijen onthouden zich van alle binnenlandse maatregelen of praktijken van fiscale aard die, rechtstreeks of onrechtstreeks, discrimineren tussen de producten van de ene partij en de producten van oorsprong uit het grondgebied van de andere partij.

2. Het bedrag van de indirecte binnenlandse belastingen dat wordt terugbetaald bij de uitvoer van producten naar het grondgebied van een van de partijen mag niet hoger zijn dan het bedrag aan indirecte belastingen dat rechtstreeks of onrechtstreeks op deze producten was geheven.

ARTIKEL 22

Douane-unies en vrijhandelszones

1. Deze Overeenkomst vormt geen beletsel voor de handhaving of oprichting van douane-unies, vrijhandelszones of andere regelingen tussen een van de partijen en een derde land, mits zij geen afbreuk doen aan de rechten en plichten waarin deze Overeenkomst voorziet.

2. De Gemeenschap en Zuid-Afrika plegen in de Samenwerkingsraad overleg over overeenkomsten tot instelling of wijziging van douane-unies of vrijhandelszones en, desgewenst, over andere belangrijke onderwerpen in verband met hun handelsbeleid ten aanzien van derde landen. Een dergelijk overleg vindt met name plaats bij de toetreding van een derde land tot de Europese Unie zodat rekening kan worden gehouden met de onderlinge belangen van de Gemeenschap en Zuid-Afrika.

ARTIKEL 23

Antidumpingmaatregelen en compenserende maatregelen

1. Geen van de bepalingen in deze Overeenkomst doet afbreuk aan de mogelijkheid van beide partijen antidumpingmaatregelen en compenserende maatregelen te nemen overeenkomstig artikel VI van de GATT-Overeenkomst van 1994, de Overeenkomst inzake de Tenuitvoerlegging van artikel VI van de GATT-Overeenkomst van 1994 en de Overeenkomst inzake Subsidies en Compenserende Maatregelen die een bijlage vormt bij de Overeenkomst van Marrakesh tot oprichting van de WTO.

2. Voordat definitieve antidumpingrechten of compenserende rechten worden ingesteld ten aanzien van producten uit Zuid-Afrika kunnen de partijen de mogelijkheid in overweging nemen constructieve maatregelen te nemen zoals bepaald in de Overeenkomst inzake de Tenuitvoerlegging van artikel VI van de GATT-Overeenkomst van 1994 en de Overeenkomst inzake Subsidies en Compenserende Maatregelen.

ARTIKEL 24

Vrijwaringsclausule

1. Wanneer een product in zulke toegenomen hoeveelheden en onder zulke omstandigheden wordt ingevoerd dat de binnenlandse producenten van soortgelijke of rechtstreeks concurrerende producten op het grondgebied van een van de Overeenkomstsluitende partijen daardoor schade lijden of dreigen te lijden, kan de Gemeenschap of Zuid-Afrika, al naar gelang van het geval, passende maatregelen nemen overeenkomstig de voorwaarden die zijn neergelegd in de WTO-Overeenkomst inzake Vrijwaringsmaatregelen of de Overeenkomst inzake de Landbouw die een bijlage vormen bij de Overeenkomst van Marrakesh tot instelling van de WTO en overeenkomstig de in artikel 26 omschreven procedures.

2. Wanneer een product in zulke toegenomen hoeveelheden en onder zulke omstandigheden wordt ingevoerd dat de economische situatie van de ultraperifere gebieden van de Europese Unie daardoor ernstige schade lijdt of dreigt te lijden, kande Europese Unie, bij wijze van uitzondering en nadat andere oplossingen zijn onderzocht, speciaal voor dat gebied of die gebieden toezichts- of vrijwaringsmaatregelen nemen overeenkomstig de in artikel 26 omschreven procedures.

3. Wanneer een product in zulke hoeveelheden en onder zulke omstandigheden wordt ingevoerd dat de economische situatie van een of meer leden van de Zuidelijk-Afrikaanse Douane-unie daardoor ernstige schade lijdt of dreigt te lijden, kan Zuid-Afrika op verzoek van het betrokken land of de betrokken landen, bij wijze van uitzondering en na andere oplossingen te hebben onderzocht, toezichts- of vrijwaringsmaatregelen nemen overeenkomstig de in artikel 26 omschreven procedures.

ARTIKEL 25

Vrijwaringsmaatregelen voor de overgangsperiode

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 24 kunnen buitengewone maatregelen van beperkte duur die afwijken van het bepaalde in de artikelen 12 en 15 door Zuid-Afrika worden genomen in de vorm van verhoging of wederinstelling van douanerechten.

2. Deze maatregelen mogen echter slechts betrekking hebben op pas gevestigde industrieën of sectoren die ten gevolge van de bij de artikelen 12 en 15 vastgestelde verlaging van de rechten door de toegenomen invoer uit de Gemeenschap met ernstige moeilijkheden hebben te kampen, met name wanneer deze moeilijkheden ernstige sociale problemen veroorzaken.

3. De bij deze maatregelen ingestelde douanerechten die in Zuid-Afrika van toepassing zijn op producten van oorsprong uit de Gemeenschap mogen niet hoger zijn dan het laagste van de volgende drie rechten, namelijk het basisrecht, het toepasselijke meestbegunstigingsrecht of 20% ad valorem, en moeten een preferentie-element blijven bevatten voor producten van oorsprong uit de Gemeenschap. De totale waarde van alle producten waarop deze maatregelen van toepassing zijn mag niet hoger zijn dan 10% van de waarde van de gehele invoer van industrieproducten uit de Gemeenschap in het laatste jaar waarvoor statistieken beschikbaar zijn.

4. Deze maatregelen mogen voor een periode van ten hoogste vier jaar worden toegepast. Uiterlijk bij afloop van de maximale overgangsperiode van twaalf jaar houden zij op van toepassing te zijn. Deze termijnen mogen bij wijze van uitzondering bij besluit van de Samenwerkingsraad worden verlengd.

5. Deze maatregelen kunnen ten aanzien van een bepaald product niet meer worden genomen, indien meer dan drie jaar zijn verstreken sinds alle rechten en kwantitatieve beperkingen of heffingen of maatregelen van gelijke werking voor dat product zijn afgeschaft.

6. Zuid-Afrika stelt de Samenwerkingsraad in kennis van de buitengewone maatregelen die zij voornemens is te nemen; op verzoek van de Gemeenschap wordt over deze maatregelen overleg gepleegd voordat zij worden toegepast, teneinde een bevredigende oplossing te bereiken. De kennisgeving van Zuid-Afrika bevat een indicatief tijdschema voor de invoering en daaropvolgende afschaffing van de in te stellen douanerechten.

7. Indien binnen 30 dagen na kennisgeving geen overeenstemming is bereikt over de in lid 6 bedoelde voorgenomen maatregelen, kan Zuid-Afrika passende maatregelen nemen om het probleem op te lossen, en legt het de Samenwerkingsraad het definitieve tijdschema voor voor de afschaffing van de op grond van dat artikel ingestelde douanerechten. Volgens dit tijdschema worden de rechten uiterlijk een jaar na instelling geleidelijk in gelijke jaarfasen afgeschaft. De Samenwerkingsraad kan besluiten dat een ander tijdschema moet worden gevolgd.

ARTIKEL 26

Vrijwaringsprocedures

1. Wanneer de Gemeenschap of Zuid-Afrika naar aanleiding van de in artikel 24 bedoelde problemen toezicht instelt teneinde snel gegevens te verkrijgen over de ontwikkeling van de handelsstromen, stelt deze partij de andere partij daarvan in kennis en pleegt met de andere partij overleg indien deze hierom verzoekt.

2. In de in artikel 24 bedoelde gevallen verstrekt de Gemeenschap of Zuid-Afrika, al naar gelang van het geval, voordat de daarin bedoelde maatregelen worden genomen, of in de gevallen waarop lid 5, onder b), van toepassing is, de Samenwerkingsraad zo spoedig mogelijk alle relevante inlichtingen zodat een voor beide partijen aanvaardbare oplossing kan worden gevonden.

3. Bij de keuze van de te nemen maatregelen wordt voorrang gegeven aan die maatregelen die de werking van deze Overeenkomst het minst verstoren. Deze maatregelen gaan niet verder dan nodig is om een einde te maken aan ernstige schade of deze te voorkomen en om aanpassing te vergemakkelijken.

4. De vrijwaringsmaatregelen worden terstond aan de Samenwerkingsraad medegedeeld. Over deze maatregelen zal binnen de Samenwerkingsraad regelmatig overleg worden gepleegd, met name om een tijdschema voor afschaffing te kunnen vaststellen zodra de omstandigheden dit toelaten.

5. Voor de tenuitvoerlegging van de voorgaande leden zijn de volgende bepalingen van toepassing:

a) De moeilijkheden die uit de in het artikel 24 bedoelde situatie kunnen voortvloeien, worden voor onderzoek aan de Samenwerkingsraad voorgelegd, die een besluit kan nemen om aan die moeilijkheden een einde te maken. Indien de Samenwerkingsraad of de partij van uitvoer geen besluit heeft genomen om aan de moeilijkheden een einde te maken of indien binnen 30 dagen na voorlegging van de kwestie geen bevredigende oplossing is gevonden, kan de partij van invoer passende maatregelen nemen om het probleem op te lossen. Deze maatregelen zijn ten hoogste drie jaar van toepassing en bevatten elementen die, uiterlijk aan het eind van de gestelde termijn, tot hun geleidelijke afschaffing leiden.

b) Indien het in buitengewone omstandigheden noodzakelijk is onmiddellijk maatregelen te nemen waardoor voorafgaande kennisgeving of voorafgaand onderzoek niet mogelijk is, kan de Gemeenschap of Zuid-Afrika, al naar gelang het geval, in de in artikel 24 vermelde omstandigheden terstond de nodige voorzorgsmaatregelen nemen, waarvan de andere partij terstond in kennis wordt gesteld.

ARTIKEL 27

Uitzonderingen

Deze Overeenkomst vormt geen beletsel voor verboden of beperkingen op de invoer, uitvoer of doorvoer of de handel in gebruikte goederen uit hoofde van de bescherming van de openbare zedelijkheid, de openbare orde, de openbare veiligheid, de gezondheid en het leven van personen, dieren of planten, het nationaal artistiek, historisch en archeologisch erfgoed, de intellectuele, industriële en commerciële eigendom of op grond van de voorschriften betreffende goud en zilver. Deze verboden of beperkingen mogen echter geen middel tot willekeurige of ongerechtvaardigde discriminatie in gelijkaardige situatie zijn of een verkapte beperking van het handelsverkeer tussen partijen.

ARTIKEL 28

Regels van oorsprong

De voor de toepassing van tariefpreferenties geldende regels van oorsprong waarin deze Overeenkomst voorziet zijn opgenomen in Protocol 1.

AFDELING B

RECHT VAN VESTIGING EN VAN DIENSTVERLENING

ARTIKEL 29

Herbevestiging van de verplichtingen uit hoofde van de GATS

1. Daar zij erkennen dat de dienstensector van steeds groter belang is voor de ontwikkeling van hun economieën, onderstrepen de partijen, binnen de grenzen van hun bevoegdheden, het belang van strikte naleving van de Algemene Overeenkomst betreffende de handel in diensten (General Agreement on Trade in Services – GATS), en met name het beginsel van de meestbegunstigingsbehandeling en met inbegrip van de toepasselijke protocollen met de daaraan gehechte verbintenissen.

2. Overeenkomstig de GATS is deze behandeling niet van toepassing op:

a) door een partij toegekende voordelen overeenkomstig de bepalingen van een Overeenkomst zoals gedefinieerd in artikel V van de GATS of maatregelen die op grond van een dergelijke Overeenkomst zijn getroffen;

b) andere voordelen die zijn toegekend uit hoofde van de lijst van de uitzonderingen op de meestbegunstigingsclausule die door een partij aan de GATS is gehecht.

3. De partijen herbevestigen hun respectieve verbintenissen die als bijlage aan het vierde protocol bij de GATS zijn gehecht betreffende basistelecommunicatiediensten en het vijfde protocol betreffende financiële diensten.

ARTIKEL 30

Verdere liberalisering van de dienstverlening

1. Binnen de begrenzingen van hun respectieve bevoegdheden streven de partijen naar uitbreiding van het toepassingsgebied van de Overeenkomst teneinde hun onderlinge handel in diensten verder te liberaliseren. Bij een dergelijke uitbreiding voorziet het liberaliseringsproces in de afschaffing van nagenoeg alle discriminatie tussen de partijen in de betrokken dienstensectoren. Dit proces dient betrekking te hebben op alle wijzen van levering, met inbegrip van de levering van een dienst:

a) vanuit het grondgebied van een partij naar het grondgebied van de andere partij;

b) op het grondgebied van een partij aan de gebruiker van de dienst van de andere partij;

c) door een dienstverlener van een partij, via de commerciële aanwezigheid op het grondgebied van de ander partij;

d) door een dienstverlener van een partij, via de aanwezigheid van natuurlijke personen van die partij op het grondgebied van de andere partij.

2. De Samenwerkingsraad doet de nodige aanbevelingen voor de tenuitvoerlegging van de in lid 1 omschreven doelstelling.

3. Bij het formuleren van deze aanbevelingen houdt de Samenwerkingsraad rekening met de ervaringen die bij de tenuitvoerlegging van de verplichtingen van elke partij uit hoofde van de GATS is opgedaan, waarbij met name wordt verwezen naar artikel V in het algemeen en naar lid 3, onder a), van dat artikel in het bijzonder, dat betrekking heeft op de deelneming van ontwikkelingslanden aan liberaliseringsovereenkomsten.

4. De in lid 1 omschreven doelstelling wordt uiterlijk vijf jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst voor de eerste maal door de Samenwerkingsraad onderzocht

ARTIKEL 31

Vervoer over zee

1. De partijen streven ernaar het beginsel toe te passen van onbeperkte toegang tot de internationale zeevaartmarkt en zeevaart op basis van eerlijke concurrentie op commerciële grondslag.

2. De partijen komen overeen elkaars onderdanen en de schepen die op het grondgebied van een van de partijen zijn geregistreerd geen minder gunstige behandeling te geven dan die welke aan de meest begunstigde natie wordt toegekend op het gebied van het vervoer over zee van goederen, personen of beide, toegang tot havens, het gebruik van de infrastructuur en hulpdiensten voor de zeevaart van die havens en de daaraan verbonden kosten, douanefaciliteiten en de toewijzing van ligplaatsen en faciliteiten voor het laden en lossen, op basis van eerlijke concurrentie en op commerciële voorwaarden.

3. De partijen komen overeen het vervoer over zee, met inbegrip van het intermodale vervoer, in het kader van artikel 30 te bezien, onverminderd de dan geldende beperkingen op grond van nationaliteit of de door een van de partijen aangegane overeenkomsten die verenigbaar zijn met de rechten en plichten van de partijen uit hoofde van de GATS.

AFDELING C

LOPENDE BETALINGEN EN KAPITAALVERKEER

ARTIKEL 32

Lopende betalingen

1. Onder voorbehoud van het bepaalde in artikel 34 staan de partijen toe dat betalingen voor lopende transacties tussen inwoners van de Gemeenschap en van Zuid-Afrika in vrij converteerbare valuta geschieden.

2. Zuid-Afrika kan de nodige maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat het bepaalde in lid 1, waarbij de lopende betalingen worden geliberaliseerd, door zijn inwoners niet op zodanige wijze wordt gebruikt dat een kapitaalvlucht plaatsvindt.

ARTIKEL 33

Kapitaalverkeer

1. Met betrekking tot de verrichtingen op de kapitaalrekening van de betalingsbalans garanderen de Gemeenschap en Zuid-Afrika vanaf de inwerkingtreding van deze Overeenkomst het vrije verkeer van kapitaal ten behoeve van directe investeringen in Zuid-Afrika in ondernemingen die overeenkomstig de geldende wetgeving zijn opgericht en dat deze investeringen en de daaruit voortvloeiende winsten geliquideerd en gerepatrieerd kunnen worden.

2. De partijen plegen overleg om het kapitaalverkeer tussen de Gemeenschap en Zuid-Afrika te vergemakkelijken en uiteindelijk volledige te liberaliseren.

ARTIKEL 34

Betalingsbalansproblemen

Indien een of meer lidstaten van de Gemeenschap of Zuid-Afrika ernstige betalingsbalansproblemen ondervindt of dreigt te ondervinden, kan de Gemeenschap respectievelijk Zuid-Afrika, in overeenstemming met de voorwaarden van de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel en met de artikelen VIII en XIV van de statuten van het Internationaal Monetair Fonds de lopende transacties voor kortere duur beperken, welke beperkingen slechts zover mogen gaan als tot hetgeen noodzakelijk is om de betalingsbalans te herstellen. De Gemeenschap of Zuid-Afrika, al naar gelang van het geval, deelt dit terstond mede aan de andere partij en doet deze partij zo spoedig mogelijk een tijdschema toekomen voor de opheffing van deze maatregelen.

AFDELING D

MEDEDINGINGSBELEID

ARTIKEL 35

Definitie

Onverenigbaar met de goede werking van deze Overeenkomst, voorzover de handel tussen de Gemeenschap en Zuid-Afrika daardoor ongunstig kan worden beïnvloed, zijn:

a) alle overeenkomsten en alle onderling afgestemde feitelijke gedragingen van ondernemingen die horizontale banden hebben, besluiten van associaties van ondernemingen, en overeenkomsten tussen ondernemingen die verticale banden hebben die ten gevolge hebben dat de mededinging op het grondgebied van de Gemeenschap of van Zuid-Afrika in aanzienlijke mate wordt verhinderd of beperkt, tenzij deze ondernemingen kunnen aantonen dat de gevolgen die de concurrentie beperken minder zwaar wegen dan de gevolgen die de concurrentie bevorderen;

b) misbruik van een machtspositie door een of meer ondernemingen op het gehele grondgebied van de Gemeenschap of van Zuid-Afrika, of op een wezenlijk deel daarvan.

ARTIKEL 36

Tenuitvoerlegging

Indien een partij bij de inwerkingtreding van de Overeenkomst nog niet de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen heeft vastgesteld om artikel 35 in haar rechtsgebied ten uitvoer te kunnen leggen, zal zij dit binnen drie jaar doen.

ARTIKEL 37

Passende maatregelen

Indien de Gemeenschap of Zuid-Afrika van oordeel is dat een bepaalde praktijk op haar of zijn binnenlandse markt in strijd is met de artikel 35, en:

a) deze praktijk niet op afdoende wijze kan worden tegengegaan met de in artikel 35 bedoelde uitvoeringsbepalingen, of

b) wanneer dergelijke bepalingen ontbreken, deze praktijk de belangen van de andere partij of een binnenlandse bedrijfstak, met inbegrip van binnenlandse dienstverleners, ernstig schaadt of dreigt te schaden,

kan de betrokken partij overeenkomstig haar eigen wetgeving passende maatregelen nemen, na overleg in de Samenwerkingsraad, of na afloop van een termijn van 30 werkdagen nadat de kwestie voor overleg aan de Samenwerkingsraad is voorgelegd. Bij het nemen van passende maatregelen worden de bevoegdheden van de betrokken Mededingingsautoriteit in acht genomen.

ARTIKEL 38

Wederzijds respect

1. De partijen komen overeen dat, wanneer de Commissie of de Zuid-Afrikaanse Mededingingsautoriteit redenen heeft om aan te nemen dat op het grondgebied van de andere autoriteit praktijken plaatsvinden die strijdig zijn met een eerlijke concurrentie in de zin van artikel 35 en die de wezenlijk belangen van de partijen ernstig schaden, zij de mededingings-autoriteit van de andere partij kan verzoeken passende maatregelen te nemen om aan deze praktijken een einde te maken volgens de mededingingsregels van die autoriteit.

2. Een dergelijk verzoek doet geen afbreuk aan maatregelen die op grond van de mededingingswetgeving van de verzoekende autoriteit eventueel genomen kunnen worden en aan de bevoegdheden en onafhankelijkheid van de aangezochte autoriteit.

3. Zonder afbreuk te doen aan de taken, rechten, plichten en onafhankelijkheid van de aangezochte mededingingsautoriteit, onderzoekt deze de opmerkingen van de verzoekende autoriteit en de door deze autoriteit voorgelegde bewijsstukken zorgvuldig en besteedt zij met name aandacht aan de aard van de activiteiten die met de eerlijke mededinging strijdig zouden zijn, de daarbij betrokken onderneming(en) en de schadelijke gevolgen die deze activiteiten voor de wezenlijke belangen van de klagende partij zouden hebben.

4. Wanneer de Commissie of de Zuid-Afrikaanse Mededingingsautoriteit besluit een onderzoek in te stellen of een actie te ondernemen die een aanmerkelijke invloed kan uitoefenen op de belangen van de andere partij, moeten de partijen op verzoek van een van hen overleg plegen, waarbij zij zullen trachten een voor hen beide aanvaardbare oplossing te vinden in het licht van hun wederzijdse aanmerkelijke belangen en waarbij de wetgeving en de soevereiniteit van beide partijen en de onafhankelijkheid van hun mededingingsautoriteiten en het wederzijds respect in aanmerking worden genomen.

ARTIKEL 39

Technische bijstand

De Gemeenschap verschaft Zuid-Afrika technische bijstand bij de herstructurering van de mededingingswetgeving en het mededingingsbeleid, die onder meer het volgende kan inhouden:

a) uitwisseling van deskundigen;

b) organisatie van seminars;

c) opleidingsactivititeiten.

ARTIKEL 40

Uitwisseling van gegevens

De partijen wisselen gegevens uit, rekening houdend met de beperkingen uit hoofde van het zaken- en beroepsgeheim.

AFDELING E

OVERHEIDSSTEUN

ARTIKEL 41

Overheidssteun

1. Voor zover deze van nadelige invloed kan zijn op het handelsverkeer tussen de Gemeenschap en Zuid-Afrika, is overheidssteun die bepaalde ondernemingen of de productie van bepaalde goederen bevoordeelt, waardoor de concurrentie wordt vervalst of kan worden vervalst, en die geen ondersteuning vormt van een beleidsdoelstelling van een partij, strijdig met de goede werking van deze Overeenkomst.

2. De partijen komen overeen dat het in hun belang is ervoor te zorgen dat overheidssteun op een billijke en doorzichtige wijze wordt toegekend.

ARTIKEL 42

Herstelmaatregelen

1. Indien de Gemeenschap of Zuid-Afrika van oordeel is dat een bepaalde praktijk in strijd is met artikel 41 en dat de belangen van de andere partij of een binnenlandse bedrijfstak door deze praktijk ernstige schade lijden of dreigen te lijden, komen de partijen overeen, wanneer dit probleem op grond van de bestaande voorschriften en procedures niet op bevredigende wijze kan worden behandeld, overleg te plegen teneinde een voor hen beide bevredigende oplossing te vinden. Dit overleg doet geen afbreuk aan de rechten en plichten van de partijen in het kader van hun eigen wetgeving en internationale verplichtingen.

2. Elke partij kan de Samenwerkingsraad, in het kader van een dergelijk overleg, vragen te onderzoeken of de beleidsdoelstellingen van een partij de in artikel 41 bedoelde toekenning van overheidssteun rechtvaardigen.

ARTIKEL 43

Transparantie

Elke partij draagt zorg voor transparantie op het gebied van overheidssteun. Met name verstrekt een partij op verzoek van de andere partij gegevens over steunregelingen, over bepaalde afzonderlijke gevallen waarin overheidssteun is verleend of over het totale bedrag en de verdeling van de verleende steun. Bij de uitwisseling van gegevens tussen de partijen wordt rekening gehouden met de wettelijke vereisten van elke partij ter bescherming van het zaken- en beroepsgeheim.

ARTIKEL 44

Onderzoek

1. Bij afwezigheid van regels of procedures voor de tenuitvoerlegging van artikel 41 zijn artikel VI en XVI van de Algemene Overeenkomst inzake Tarieven en Handel 1994 en de WTO-Overeenkomst inzake Subsidies en Compenserende Maatregelen van toepassing op overheidssteun en subsidies.

2. De Samenwerkingsraad stelt regelmatig een onderzoek in naar de vorderingen die op dit gebied zijn gemaakt. Met name zal hij samenwerking en begrip blijven ontwikkelen ten aanzien van de maatregelen die elke partij neemt ten aanzien van de werking van artikel 41.

AFDELING F

ANDERE MET DE HANDEL VERBAND HOUDENDE BEPALINGEN

ARTIKEL 45

Overheidsopdrachten

1. De partijen komen overeen samen te werken om te garanderen dat de toegang tot overheidsopdrachten van de partijen op billijke en transparante wijze wordt geregeld.

2. De Samenwerkingsraad stelt regelmatig een onderzoek in naar de vorderingen die op dit gebied zijn gemaakt.

ARTIKEL 46

Intellectuele eigendom

1. De partijen zien toe op een adequate en effectieve bescherming van de intellectuele eigendomsrechten die aan de strengste internationale normen voldoet. De partijen passen de WTO-Overeenkomst inzake de handelsaspecten van de intellectuele eigendom (TRIPs) vanaf 1 januari 1996 toe en verbinden zich ertoe de bescherming die op grond van die Overeenkomst wordt verleend zo nodig te verbeteren.

2. Indien zich op het gebied van de intellectuele eigendom problemen voordoen die van nadelige invloed zijn op het handelsverkeer, wordt op verzoek van een partij spoedoverleg gepleegd teneinde een voor beide partijen bevredigende oplossing te bereiken.

3. De Gemeenschap bevestigt het belang dat zij hecht aan de verplichtingen die voortvloeien uit:

a) het Protocol bij de Schikking van Madrid betreffende de internationale inschrijving van merken (Madrid 1989);

b) het Internationaal Verdrag inzake de bescherming van uitvoerende kunstenaars, producenten van fonogrammen en omroeporganisaties (Rome 1961);

c) het Verdrag tot Samenwerking inzake Octrooien (Washington 1979, gewijzigd in 1984).

4. Onverminderd de verplichtingen uit hoofde van de WTO-Overeenkomst betreffende TRIPs neemt Zuid-Afrika toetreding tot de in lid 3 genoemde multilaterale overeenkomsten in welwillende overweging.

5. De partijen bevestigen het belang dat zij aan de volgende instrumenten hechten:

a) de Overeenkomst van Nice betreffende de internationale classificatie van de waren en diensten ten behoeve van de inschrijving van merken (Genève 1977, gewijzigd in 1979);

b) Berner Conventie voor de bescherming van werken van letterkunde en kunst (Acte van Parijs, 1971);

c) Internationaal Verdrag tot bescherming van kweekproducten (UPOV) (Acte van Genève, 1978);

d) het Verdrag van Boedapest inzake de internationale erkenning van het depot van micro-organismen ten dienste van de octrooiverlening (1977, gewijzigd in 1980);

e) Verdrag van Parijs tot bescherming van de industriële eigendom (Acte van Stockholm, gewijzigd in 1979) (WIPO);

f) WIPO-Verdrag inzake auteursrecht, 1996.

6. Ter vereenvoudiging van de toepassing van dit artikel kan de Gemeenschap, op verzoek en op onderling overeengekomen voorwaarden, Zuid-Afrika technische bijstand verlenen bij, onder andere, de opstelling van wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen voor de bescherming van intellectuele eigendomsrechten, het tegengaan van misbruik van deze rechten, alsmede de oprichting en versterking van nationale instanties die bij de bescherming van deze rechten zijn betrokken, met inbegrip van de opleiding van personeel.

7. De partijen komen overeen dat intellectuele eigendom, voor de toepassing van deze Overeenkomst, met name het volgende inhoudt: auteursrechten, met inbegrip van auteursrechten op computerprogramma's en naburige rechten, gebruiksmodellen, octrooien, met inbegrip van biotechnologische uitvindingen, industriële ontwerpen, geografische aanduidingen, met inbegrip van oorsprongsbenamingen, handels- en dienstenmerken, topografieën van geïntegreerde schakelingen, alsmede de wettelijke bescherming van gegevensbanken en de bescherming tegen oneerlijke concurrentie als bedoeld in artikel 10 bis van het Verdrag van Parijs inzake de bescherming van de industriële eigendom en de eigendom van niet openbaar gemaakte informatie over knowhow.

ARTIKEL 47

Normalisering en conformiteitsbeoordeling

De partijen werken samen op het gebied van normalisering, metrologie, certificatie en kwaliteitsborging teneinde de verschillen tussen hen op deze gebieden te verminderen, technische belemmeringen op te heffen en de bilaterale handel te vergemakkelijken. Deze samenwerking houdt onder meer het volgende in:

a) maatregelen, overeenkomstig de bepalingen van de WTO-Overeenkomst inzake technische handelsbelemmeringen, ter bevordering van het gebruik van internationale technische voorschriften, normen en conformiteitsbeoordelingsprocedures, met inbegrip van maatregelen voor bijzondere sectoren;

b) de ontwikkeling van overeenkomsten over de wederzijdse erkenning van de conformiteitsbeoordeling in sectoren van wederzijds economisch belang;

c) samenwerking op het gebied van kwaliteitsbewaking en -borging in bepaalde sectoren die voor Zuid-Afrika van belang zijn;

d) vergemakkelijking van de technische bijstand voor Zuid-Afrikaanse capaciteitsopbouw-initiatieven op het gebied van erkenning, metrologie en normalisering;

e) de ontwikkeling van praktische banden tussen Zuid-Afrikaanse en Europese normaliserings-, erkennings- en certificatie-instellingen.

ARTIKEL 48

Douane

1. De partijen bevorderen en vergemakkelijken de samenwerking tussen hun douanediensten om te bewerkstelligen dat de bepalingen inzake de handel worden nageleefd en dat eerlijke handelspraktijken worden toegepast. Deze samenwerking leidt onder meer tot de uitwisseling van gegevens en het organiseren van opleidingsprogramma's.

2. Onverminderd de andere samenwerkingsvormen waarin deze Overeenkomst voorziet, met name op grond van artikel 90, geven de administratieve instanties van de Overeenkomstsluitende partijen elkaar bijstand overeenkomstig de bepalingen van Protocol 2 bij deze Overeenkomst.

ARTIKEL 49

Statistieken

De partijen komen overeen op dit gebied samen te werken. De samenwerking is vooral gericht op harmonisering van de statistische methoden en praktijken zodat gegevens over de handel in goederen en diensten en, meer in het algemeen over alle gebieden waarop deze Overeenkomst betrekking heeft en die zich tot statistische verwerking lenen, op een in onderling overleg overeengekomen basis kunnen worden verwerkt.

TITEL IV

ECONOMISCHE SAMENWERKING

ARTIKEL 50

Inleiding

Binnen de begrenzingen van hun respectieve bevoegdheden komen de partijen overeen de samenwerking op economisch en industrieel gebied te ontwikkelen en bevorderen, tot wederzijds voordeel en in het belang van geheel zuidelijk Afrika, door hun economische banden te diversifiëren en versterken, duurzame ontwikkeling in hun economieën te stimuleren, structuren voor regionale samenwerking te ondersteunen, de samenwerking in het midden- en kleinbedrijf te bevorderen, het milieu te beschermen en verbeteren, de economische positie van voorheen achtergestelde bevolkingsgroepen, waaronder vrouwen, te verbeteren, en de rechten van werknemers, alsmede vakbondsrechten, te beschermen en te bevorderen.

ARTIKEL 51

Industrie

De samenwerking op dit terrein beoogt de herstructurering en modernisering van de Zuid-Afrikaanse industrie te vergemakkelijken en tezelfdertijd haar concurrentievermogen en groei te stimuleren, alsmede de voorwaarden te scheppen voor wederzijds voordelige vormen van samenwerking tussen de industrie van Zuid-Afrika en die van de Europese Unie.

De samenwerking is onder meer gericht op:

a) het bevorderen van de samenwerking tussen de economische subjecten van de partijen (ondernemingen, zelfstandige beroepsbeoefenaren, sectorale en andere bedrijfsorganisaties, georganiseerde arbeid enzovoort);

b) het ondersteunen van de openbare en de particuliere sector van Zuid-Afrika bij het herstructureren en moderniseren van de industrie, daarbij zorg dragende voor bescherming van het milieu, duurzame ontwikkeling en verbetering van de economische positie van kansarme bevolkingsgroepen;

c) het bevorderen van de ontwikkeling van een gunstig klimaat voor particulier initiatief teneinde de voor lokale en exportmarkten bestemde productie te stimuleren en te diversifiëren;

d) het stimuleren van betere benutting van het menselijk en industrieel potentieel van Zuid-Afrika, onder meer door het vergemakkelijken van de toegang tot kredietfaciliteiten en investeringen en het ondersteunen van industriële innovatie, overdracht van technologie, opleiding, onderzoek en technologische ontwikkeling.

ARTIKEL 52

Stimulering en bescherming van investeringen

Doel van de samenwerking tussen de partijen is, binnen de begrenzingen van hun respectieve bevoegdheden, het vestigen van een klimaat dat gunstig en bevorderlijk is voor binnenlandse en buitenlandse investeringen tot wederzijds voordeel, met name door verbetering van de voorwaarden voor de bescherming van investeringen, de stimulering van investeringen, de overdracht van kapitaal en de uitwisseling van informatie over investeringsmogelijkheden.

De samenwerking is onder meer gericht op het vergemakkelijken en aanmoedigen van:

a) de sluiting, waar nuttig, van overeenkomsten ter stimulering en bescherming van investeringen tussen de lidstaten en Zuid-Afrika;

b) de sluiting, waar nuttig, van overeenkomsten ter voorkoming van dubbele belastingheffing tussen de lidstaten en Zuid-Afrika;

c) de uitwisseling van informatie over investeringsmogelijkheden;

d) de harmonisering en vereenvoudiging van procedures en administratieve praktijken op het gebied van investeringen;

e) ondersteuning voor investeringen in Zuid-Afrika en de regio zuidelijk Afrika.

ARTIKEL 53

Ontwikkeling van het handelsverkeer

1. De partijen komen overeen hun onderlinge handelsverkeer te ontwikkelen, te diversifiëren en te intensiveren, en de concurrentiepositie van Zuid-Afrikaanse producten op de binnenlandse, regionale en internationale markt te versterken.

2. De samenwerking op het gebied van de ontwikkeling van het handelsverkeer concentreert zich op:

a) de uitwerking van passende strategieën voor de ontwikkeling van het handelsverkeer en de totstandbrenging van een handelsklimaat dat gunstig is voor het concurrentievermogen;

b) capaciteitsopbouw en ontwikkeling van het menselijk potentieel en professionele vaardigheden ten aanzien van het handelsverkeer en ondersteunende diensten in de openbare en de particuliere sector, waaronder arbeid;

c) uitwisseling van informatie over markteisen;

d) overdracht van kennis en technologie door middel van investeringen en gezamenlijke ondernemingen;

e) ontwikkeling van de particuliere sector, met name kleine en middelgrote ondernemingen in de handelssector;

f) de oprichting, aanpassing en versterking van organisaties die zich bezighouden met de ontwikkeling van het handelsverkeer en ondersteunende diensten;

g) regionale samenwerking ten behoeve van de ontwikkeling van het handelsverkeer en met de handel verband houdende infrastructuur en diensten in zuidelijk Afrika.

ARTIKEL 54

Microbedrijven en kleine en middelgrote ondernemingen

De partijen streven naar ontwikkeling en versterking van microbedrijven en kleine en middelgrote ondernemingen in Zuid-Afrika en naar stimulering van de samenwerking tussen kleine en middelgrote ondernemingen in de Gemeenschap en in Zuid-Afrika en de regio, daarbij toeziend op de gelijkheid van vrouwen en mannen. De partijen komen overeen onder meer:

a) waar passend samen te werken bij het opzetten van een juridisch, administratief, institutioneel, technisch, fiscaal en financieel kader voor de oprichting en uitbreiding van microbedrijven en kleine en middelgrote ondernemingen;

b) de bijstand te verlenen waaraan microbedrijven en kleine en middelgrote ondernemingen behoefte hebben, ongeacht hun juridische status, op gebieden als financiering, opleiding, technologie en marketing;

c) bijstand te verlenen aan ondernemingen, organisaties, beleidsmakers en instanties die diensten verlenen als bedoeld onder punt b), door middel van passende technische ondersteuning, uitwisseling van informatie en capaciteitsopbouw;

d) passende banden tot stand te brengen en te stimuleren tussen marktdeelnemers in de particuliere sector van Zuid-Afrika, zuidelijk Afrika en de Gemeenschap, teneinde de doorstroom van informatie te verbeteren (met betrekking tot de formulering en implementatie van strategieën, zakelijke ontwikkelingen en mogelijkheden, netwerkvorming, gezamenlijke ondernemingen en de overdracht van vaardigheden).

ARTIKEL 55

Informatiemaatschappij -
telecommunicatie- en informatietechnologie

1. De partijen komen overeen samen te werken op het gebied van informatie- en communicatietechnologie, een sector die zij voor de moderne samenleving van het grootste belang achten en die cruciaal is voor de economische en sociale ontwikkeling en de ontwikkeling van een informatiemaatschappij. Communicatie in dit verband omvat de posterijen, de omroep, telecommunicatie en informatietechnologieën. Doel van de samenwerking is:

a) verbetering van de toegang voor Zuid-Afrikaanse openbare en particuliere entiteiten tot communicatiemiddelen, elektronica en informatietechnologie, door middel van steun voor de ontwikkeling van infrastructuurnetwerken, het menselijk potentieel en passend beleid voor de informatiemaatschappij in Zuid-Afrika;

b) ondersteuning van de samenwerking op dit gebied tussen landen in de regio zuidelijk Afrika, met name wat satelliettechnologie betreft;

c) het opnemen van de uitdagingen die worden gesteld door globalisering, nieuwe technologieën, institutionele en sectorale herstructurering en de groeiende kloof op het gebied van basisinformatiediensten en geavanceerde diensten.

2. De samenwerking houdt onder meer in:

a) een dialoog over diverse aspecten van de informatiemaatschappij, waaronder regelgeving en communicatiebeleid;

b) uitwisseling van informatie en eventueel technische bijstand op het gebied van regelgeving, normalisatie, conformiteitsbeoordeling en certificering van informatie- en communicatietechnologieën en het gebruik van frequenties;

c) verspreiding van nieuwe informatie- en communicatietechnologieën en ontwikkeling van nieuwe faciliteiten, in het bijzonder met betrekking tot de koppeling van netwerken en de interoperabiliteit van toepassingen;

d) stimulering en uitvoering van gezamenlijk onderzoek, technologische ontwikkeling met betrekking tot projecten op het gebied van nieuwe technologieën die verband houden met de informatiemaatschappij;

e) toegang voor Zuid-Afrikaanse organisaties tot projecten en programma's van de Gemeenschap op basis van regelingen voor de diverse betrokken terreinen, alsmede, onder dezelfde voorwaarden, toegang voor organisaties uit de Europese Unie tot door Zuid-Afrika geïnitieerde activiteiten.

ARTIKEL 56

Samenwerking op het gebied van de post

Binnen de begrenzingen van de respectieve bevoegdheden van de partijen omvat de samenwerking op dit gebied onder meer:

a) uitwisseling van informatie en dialoog over postale aangelegenheden betreffende onder meer regionale en internationale activiteiten, regelgevingsaspecten en beleid;

b) technische bijstand op het gebied van regelgeving, exploitatienormen en ontwikkeling van het menselijk potentieel;

c) stimulering en implementatie van gezamenlijke projecten, waaronder onderzoeksprojecten, met betrekking tot de technologische ontwikkeling in deze sector.

ARTIKEL 57

Energie

1. Binnen de begrenzingen van de respectieve bevoegdheden van de partijen beoogt de samenwerking op dit gebied onder meer:

a) verbetering van de toegang voor de Zuid-Afrikaanse bevolking tot betaalbare, betrouwbare en duurzame energiebronnen;

b) reorganisatie en modernisering van de energieproductie, -distributie en -consumptie met het oog op optimaal efficiënte dienstverlening, sociale ontwikkeling en milieuvriendelijkheid;

c) steun voor de samenwerking tussen landen in de regio zuidelijk Afrika met het oog op efficiënte en milieuvriendelijke exploitatie van de plaatselijk aanwezige energiebronnen.

2. Specifiek richt de samenwerking zich op:

a) steun voor de formulering van een passend energiebeleid en het opzetten van energieinfrastructuur in Zuid-Afrika;

b) diversifiëring van de energievoorziening in Zuid-Afrika;

c) verbetering van de technische, economische en financiële prestaties van energiebedrijven, met name in de sectoren elektriciteit en vloeibare brandstoffen;

d) stimulering van capaciteitsopbouw met gebruikmaking van lokale expertise, met name door middel van algemene en technische scholing;

e) ontwikkeling van nieuwe, duurzame vormen van energie, met inbegrip van de ondersteunende infrastructuur, met name ten behoeve van de energievoorziening op het platteland;

f) bevordering van het rationele gebruik van energie, in het bijzonder door het bevorderen van de doelmatigheid van energiesystemen;

g) bevordering van de overdracht en het gebruik van milieuvriendelijke technologieën;

h) stimulering van de regionale samenwerking op energiegebied in zuidelijk Afrika.

ARTIKEL 58

Mijnbouw en winning van delfstoffen

1. Doel van de samenwerking op dit terrein is onder meer:

a) ondersteuning en bevordering van beleidsmaatregelen ter verbetering van gezondheids- en veiligheidsnormen en arbeidsvoorwaarden in de mijnbouw;

b) het toegankelijk maken van informatie over delfstoffen en aardwetenschappen voor investeringen in exploratie en ontginning. De samenwerking moet ook bijdragen tot een voor beide zijden gunstig klimaat voor het aantrekken van investeringen in de sector, ook wat het midden- en kleinbedrijf en voorheen achtergestelde gemeenschappen betreft;

c) steun voor beleid dat garandeert dat bij mijnbouwactiviteiten milieuoverwegingen en de noodzaak van duurzame ontwikkeling in aanmerking worden genomen, rekening houdende met de specifieke omstandigheden in het land en de aard van de mijnbouw;

d) samenwerking bij onderzoek en ontwikkeling op het gebied van mijnbouw- en delfstoffentechnologie.

2. De samenwerking strekt zich uit tot Zuid-Afrikaanse activiteiten in het kader van de Mining Co-ordination Unit (Eenheid Mijnbouwcoördinatie) van de Southern African Development Community.

ARTIKEL 59

Vervoer

1. Doel van de samenwerking op dit terrein is:

a) verbetering van de toegang voor Zuid-Afrikanen tot betaalbare, veilige en betrouwbare vervoersmethoden en stroomlijning van het goederenverkeer in het land, door middel van steun voor de ontwikkeling van economisch en ecologisch duurzame intermodale infrastructuurnetwerken en vervoerssystemen.

b) ondersteuning van de samenwerking tussen de landen in zuidelijk Afrika om een duurzaam vervoersnetwerk op te zetten dat aan de behoeften van de regio beantwoordt.

2. Specifiek richt de samenwerking zich op:

a) bevordering van de herstructurering en modernisering van de weg-, spoorweg-, haven- en luchthaveninfrastructuur;

b) geleidelijke verbetering van de condities van het luchtvervoer en het transitoverkeer over het spoor, over de weg en door de lucht, alsmede verbetering van het beheer van wegen, spoorwegen, havens en luchthavens en het zee- en luchtverkeer;

c) verhoging van de veiligheid van het lucht- en zeeverkeer door verbetering van navigatiehulpmiddelen en het mogelijk maken van de invoering van doeltreffende programma's door scholing.

ARTIKEL 60

Toerisme

1. Binnen de begrenzingen van hun respectieve bevoegdheden werken de partijen samen om de ontwikkeling van een concurrerende toeristische bedrijfstak te bevorderen. In dit verband komen de partijen in het bijzonder overeen:

a) de ontwikkeling van de toeristische bedrijfstak te stimuleren, omdat die gunstig is voor economische groei en het verbeteren van de economische positie van achtergestelde bevolkingsgroepen, voor de werkgelegenheid en de deviezensituatie;

b) te streven naar een strategische alliantie met inachtneming van de belangen van de overheid, van individuen en van de gemeenschap, teneinde de duurzame ontwikkeling van de toeristische bedrijfstak te waarborgen;

c) gezamenlijke activiteiten uit te voeren op terreinen als de ontwikkeling van producten en markten, het menselijk potentieel en institutionele structuren;

d) samen te werken bij opleidingen en capaciteitsopbouw op het gebied van toerisme, teneinde de dienstverlening te verbeteren;

e) samen te werken bij het stimuleren en ontwikkelen van toerisme met een basis in de plaatselijke gemeenschappen, door middel van modelprojecten in plattelandsgebieden;

f) het vergemakkelijken van het vrije verkeer van toeristen.

2. De partijen komen overeen dat bij de samenwerking op het gebied van het toerisme onder meer de volgende uitgangspunten worden toegepast:

a) respect voor de integriteit en de belangen van plaatselijke gemeenschappen, in het bijzonder in plattelandsgebieden;

b) aandacht voor het belang van het cultureel erfgoed;

c) stimulering van opleiding, overdracht van kennis en bewustmaking in de gemeenschap in de bredere zin;

d) positieve wisselwerking tussen het toerisme en het behoud van het milieu;

e) stimulering van de regionale samenwerking in zuidelijk Afrika.

ARTIKEL 61

Landbouw

1. De samenwerking op dit terrein is gericht op de stimulering van geïntegreerde, harmonieuze en duurzame ontwikkeling van het platteland in Zuid-Afrika. De samenwerking concentreert zich op:

a) modernisering en waar nodig herstructurering van de landbouwsector, onder meer door modernisering van infrastructuur en uitrusting en ontwikkeling van technieken voor verpakking en opslag, alsmede verbetering van particuliere distributie- en afzetketens;

b) stimulering van de ontwikkeling en de versterking van het concurrentievermogen van landbouwers uit voorheen achtergestelde gemeenschappen, en verlening van geschikte ondersteunende diensten op landbouwgebied in deze context;

c) diversificatie en ontwikkeling van productie en externe markten;

d) ontwikkeling van de samenwerking op zoösanitair en fytosanitair gebied en op het gebied van landbouwproductietechnieken;

e) onderzoek naar maatregelen ter harmonisatie van normen en voorschriften op zoösanitair en fytosanitair gebied teneinde het handelsverkeer te vergemakkelijken, met inachtneming van de geldende wetgeving van de partijen en de voorschriften van de WTO.

2. De samenwerking krijgt onder meer gestalte door de overdracht van kennis, de oprichting van gezamenlijke ondernemingen en het opzetten van programma's voor capaciteitsopbouw.

ARTIKEL 62

Visserij

Doel van de samenwerking op dit gebied is de bevordering van het duurzaam beheer en gebruik van de visbestanden, zulks in het belang van beide partijen op de lange termijn. Dit doel dient te worden bereikt door de uitwisseling van informatie en de totstandkoming en tenuitvoerlegging van overeenkomsten waarin aan de economische, wetenschappelijke, technische, handels- en ontwikkelingsdoelstellingen van beide partijen recht wordt gedaan. Deze overeenkomsten worden gesloten in het kader van een afzonderlijke, tot voordeel van beide partijen strekkende visserijovereenkomst, die de partijen zo spoedig mogelijk trachten te sluiten.

ARTIKEL 63

Diensten

De partijen komen overeen de samenwerking in de dienstensector in het algemeen en in de banksector, het verzekeringswezen en bepaalde andere sectoren van de financiële dienstverlening in het bijzonder te stimuleren, onder meer door:

a) het bevorderen van de handel in diensten;

b) het uitwisselen, waar nuttig, van gegevens over de wet- en regelgeving van de partijen op het gebied van de dienstensector;

c) het verbeteren van de boekhouding, de financiële controle, het toezicht en de regulering van de financiële dienstverlening en het financieel toezicht, bijvoorbeeld door het ondersteunen van opleidingsprogramma's.

ARTIKEL 64

Consumentenbeleid en bescherming van de gezondheid van de consument

De partijen komen overeen samen te werken op het gebied van het consumentenbeleid en de bescherming van de gezondheid van de consument, onder meer met het oog op:

a) het tot stand komen van systemen om elkaar in te lichten over verboden en gevaarlijke producten;

b) het uitwisselen van informatie en ervaringen over de totstandkoming en het functioneren van het toezicht na de verkoop op producten en productveiligheid;

c) het verbeteren van de voorlichting aan de consument, met name over prijzen en kenmerken van producten en diensten;

d) het bevorderen van contacten tussen vertegenwoordigers van consumentenbelangen;

e) het verbeteren van de compatibiliteit van consumentenbeleid en -systemen;

f) het uitwisselen van informatie over consumentenvoorlichting en -educatie;

g) het aanmelden van rechtshandhaving en het samenwerken bij onderzoek naar schadelijke of oneerlijke bedrijfspraktijken;

h) het uitwisselen van informatie over doeltreffende methoden voor de schadeloosstelling van consumenten die slachtoffer zijn geworden van illegale activiteiten.

TITEL V

ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

AFDELING A

ALGEMEEN

ARTIKEL 65

Doelstellingen

1. De ontwikkelingssamenwerking tussen de Gemeenschap en Zuid-Afrika heeft plaats in een context van beleidsdialoog en partnerschap, en is gericht op ondersteuning van de door de nationale autoriteiten uitgevoerde beleidsmaatregelen en hervormingen.

2. De ontwikkelingssamenwerking draagt in het bijzonder bij tot een harmonische en duurzame economische en sociale ontwikkeling in Zuid-Afrika, tot de integratie van Zuid-Afrika in de wereldeconomie en tot de consolidatie van de grondslagen voor een democratische samenleving en een rechtsstaat waar de mensenrechten, in zowel politiek en sociaal als cultureel opzicht, evenals de fundamentele vrijheden worden geëerbiedigd.

3. In deze context wordt voorrang gegeven aan steun voor projecten die armoede helpen bestrijden.

ARTIKEL 66

Prioriteiten

1. De ontwikkelingssamenwerking heeft in hoofdzaak betrekking op de volgende gebieden:

a) steun voor beleidsmaatregelen en instrumenten gericht op een gestadige integratie van de Zuid-Afrikaanse economie in de wereldeconomie en de wereldhandel, uitbreiding van de werkgelegenheid, het opzetten van levensvatbare particuliere ondernemingen, en het tot stand brengen van regionale samenwerking en integratie; in deze context gaat speciale aandacht naar het ondersteunen van aanpassingsmaatregelen welke in de regio en met name in de SACU worden genomen naar aanleiding van de in het kader van deze Overeenkomst beoogde totstandbrenging van een vrijhandelszone;

b) het verbeteren van de levensomstandigheden en het voorzien in elementaire sociale voorzieningen;

c) steun voor de democratisering, de bescherming van de mensenrechten, een degelijk openbaar bestuur, de versterking van de burgermaatschappij en de integratie ervan in het ontwikkelingsproces.

2. Dialoog en partnerschap tussen overheidsinstanties en niet-gouvernementele ontwikkelingspartners en -actoren worden gestimuleerd.

3. De programma's worden in hoofdzaak afgestemd op de basisbehoeften van de in het voormalige stelsel benadeelde gemeenschappen en omvatten tevens de gender- en milieuaspecten van de ontwikkeling.

ARTIKEL 67

Begunstigden

De voor financiële en technische bijstand in aanmerking komende samenwerkingspartners zijn nationale, provinciale en lokale overheden en overheidsinstanties, niet-gouvernementele organisaties en organisaties van de lokale gemeenschappen, regionale en internationale organisaties, instellingen en publieke of particuliere bedrijven. Andere instanties kunnen in aanmerking komen, indien zij door beide partijen als geschikt worden aangewezen.

ARTIKEL 68

Middelen en methodiek

1. De middelen die in het kader van de in artikel 66 bedoelde samenwerking kunnen worden gebruikt, omvatten met name studies, technische bijstand, opleiding of andere dienstverlening, leveranties en werken, alsmede financiële controles en evaluatie- en controlemissies.

2. De communautaire financiering, in deviezen of plaatselijke valuta, kan naar gelang van de aard of de behoeften in het kader van de projecten, betrekking hebben op:

a) budgettaire uitgaven van de overheid ter ondersteuning van hervormingen en de tenuitvoerlegging van beleidsmaatregelen in de in het kader van een beleidsdialoog aangewezen prioritaire sectoren;

b) uitgaven voor investeringen (met uitzondering van de aankoop van onroerend goed) en uitrusting;

c) in bepaalde gevallen, met name wanneer een programma ten uitvoer wordt gelegd door een niet-gouvernementele partner, lopende uitgaven.

3. In principe is voor elke samenwerkingsactie een bijdrage van de in artikel 67 bedoelde partners vereist. Aard en omvang van deze bijdrage worden bepaald in overeenstemming met de mogelijkheden van de betrokken partners en naar gelang van de aard van elke actie.

4. Er kan worden gestreefd naar samenhang en complementariteit met de maatregelen van andere geldverschaffers, met name de lidstaten van de Europese Unie.

5. Beide partijen nemen passende maatregelen om algemene bekendheid te geven aan de communautaire aspecten van de in het kader van deze Overeenkomst tot stand komende ontwikkelingssamenwerking.

ARTIKEL 69

Programmering

1. De meerjarige indicatieve programmering op basis van specifieke doelstellingen gekozen in overeenstemming met de in artikel 66 aangegeven prioriteiten, waarbij voor een referentieperiode de voorwaarden worden vastgesteld met betrekking tot de opzet, de tenuitvoerlegging en de follow-up van de ontwikkelingssamenwerking en de in het kader daarvan gevoerde acties, heeft plaats in intensief overleg tussen de Gemeenschap en de regering van Zuid-Afrika en met de medewerking van de Europese Investeringsbank. De resultaten van de programmeringsgesprekken worden opgenomen in een door beide partijen ondertekend meerjarig indicatief programma.

2. Aan het meerjarig indicatief programma worden een gedetailleerde omschrijving van procedures en bepalingen betreffende de tenuitvoerlegging van en het toezicht op de ontwikkelingssamenwerking gehecht.

ARTIKEL 70

Selectie, voorbereiding en beoordeling van projecten

1. De verantwoordelijkheid voor het selecteren en voorbereiden van ontwikkelingsprojecten berust bij de regering van Zuid-Afrika (nationale ordonnateur als bedoeld in artikel 80) of bij een andere in artikel 67 vermelde begunstigde instantie.

2. De voor financiering door de Gemeenschap ingediende project- of programmadossiers dienen alle voor de beoordeling ervan nodige gegevens te bevatten. Genoemde dossiers worden officieel bij het hoofd van de delegatie ingediend door de nationale ordonnateur of de andere in aanmerking komende instanties.

3. De ontwikkelingsprojecten worden door de nationale ordonnateur en/of de andere in aanmerking komende instanties en de Gemeenschap gezamenlijk beoordeeld.

ARTIKEL 71

Financieringsvoorstel en besluit

1. De conclusies van de beoordeling worden door het hoofd van de delegatie samengevat in een in nauwe samenwerking met de nationale ordonnateur en/of de kandidaat-partner opgesteld financieringsvoorstel.

2. De Commissie geeft het financieringsvoorstel zijn definitieve vorm en doet het toekomen aan het met de besluitvorming belaste orgaan van de Gemeenschap.

ARTIKEL 72

Financieringsovereenkomsten

1. Met betrekking tot alle door de Gemeenschap goedgekeurde projecten of programma's wordt:

a) ofwel een financieringsovereenkomst opgesteld tussen de Commissie namens de Gemeenschap enerzijds en de nationale ordonnateur namens de regering van Zuid-Afrika of de begunstigde instantie anderzijds,

b) of een contract opgemaakt met internationale organisaties of rechtspersonen, natuurlijke personen of een andere in artikel 67 omschreven instantie verantwoordelijk voor de uitvoering van het project of programma.

2. Alle financieringsovereenkomsten of contracten voorzien in controles ter plaatse door de Commissie en de Europese Rekenkamer.

AFDELING B

TENUITVOERLEGGING

ARTIKEL 73

Ontvankelijkheid van inschrijvingen en leveringen

1. De deelneming aan aanbestedingen en opdrachten staat onder gelijke voorwaarden open voor alle natuurlijke personen en rechtspersonen van de lidstaten van de Europese Unie, Zuid-Afrika en de ACS-Staten. Zij kan in naar behoren gemotiveerde gevallen en om de beste kosten/baten-verhouding tot stand te brengen, worden uitgebreid tot andere ontwikkelingslanden.

2. Leveringen moeten van oorsprong zijn uit de lidstaten, Zuid-Afrika, of de ACS-Staten. In naar behoren gemotiveerde uitzonderlijke gevallen kunnen zij van oorsprong zijn uit andere landen.

ARTIKEL 74

Aanbestedende instantie

1. Contracten voor werken, leveranties en diensten worden uitgewerkt, via onderhandelingen gespecificeerd en afgesloten door de begunstigde in overleg en in samenwerking met de Commissie.

2. De begunstigde kan de Commissie verzoeken, zelf of via de door haar daartoe aangewezen instantie, namens hem dienstverleningscontracten uit te werken, via onderhandelingen definitieve vorm te geven en af te sluiten.

ARTIKEL 75

Procedures voor aankopen

De procedures voor door de Gemeenschap gefinancierde aankopen of contracten worden in de aan de financieringsovereenkomsten gehechte algemene bepalingen vastgelegd.

ARTIKEL 76

Algemene bepalingen en voorwaarden

Met betrekking tot de gunning en uitvoering van de door de Gemeenschap gefinancierde contracten inzake werken, leveranties en diensten zijn de bepalingen van deze Overeenkomst evenals de respectieve bij besluit van de samenwerkingsraad vastgestelde algemene voorschriften voor contracten inzake werken, leveranties en diensten, en algemene voorwaarden van toepassing.

ARTIKEL 77

Beslechting van geschillen

Geschillen die bij de uitvoering van een door de Gemeenschap gefinancierd contract rijzen tussen Zuid-Afrika en een aannemer, leverancier of dienstverstrekker, worden beslecht via arbitrage overeenkomstig de door de samenwerkingsraad bij besluit vastgestelde procedurele voorschriften inzake bemiddeling en arbitrage met betrekking tot contracten.

ARTIKEL 78

Fiscale aangelegenheden en douaneregelingen

1. De Zuid-Afrikaanse regering verleent met betrekking tot alle door de Gemeenschap gefinancierde contracten volledige vrijstelling van belastingen en douanerechten en/of -heffingen dan wel lasten van gelijke werking.

2. De bijzonderheden betreffende de in lid 1 bedoelde regeling worden vastgelegd in de vorm van een briefwisseling tussen de Zuid-Afrikaanse regering en de Commissie.

ARTIKEL 79

Hoofdordonnateur

De Commissie wijst een hoofdordonnateur aan, die belast wordt met het beheer van de door de Gemeenschap voor ontwikkelingssamenwerking met Zuid-Afrika ter beschikking gestelde middelen.

ARTIKEL 80

Nationale ordonnateur en betalingsgemachtigde

1. De Zuid-Afrikaanse regering wijst een nationale ordonnateur aan, die haar vertegenwoordigt bij alle verrichtingen betreffende door de Commissie gefinancierde projecten waarvoor Zuid-Afrika en de Gemeenschap een financieringsovereenkomst hebben gesloten. Er wordt tevens een betalingsgemachtigde aangewezen.

2. De plichten en taken van de hoofdordonnateur, van de nationale ordonnateur en van de betalingsgemachtigde worden vastgelegd in een uitwisseling van nota's tussen de Zuid-Afrikaanse regering en de Commissie overeenkomstig de bepalingen van de op preferentiële overeenkomsten toepasselijke financiële regelingen van de Commissie.

ARTIKEL 81

Hoofd van de delegatie

1. De Commissie wordt in Zuid-Afrika vertegenwoordigd door het hoofd van de delegatie, die tezamen met de nationale ordonnateur erop toeziet dat tenuitvoerlegging, controleverrichtingen en follow-up betreffende de financiële en technische samenwerking plaatshebben in overeenstemming met de beginselen van goed financieel beheer en de bepalingen van deze Overeenkomst. Aan het hoofd van de delegatie worden met name bevoegdheden verleend voor het bevorderen van een vlot verloop van de voorbereiding, het onderzoek en de uitvoering van de projecten en programma's.

2. De regering van Zuid-Afrika verleent het hoofd van de delegatie en de in Zuid-Afrika aangestelde ambtenaren van de Commissie privileges en immuniteiten overeenkomstig het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer van 1961.

3. Bij het omschrijven van de taken en plichten van de nationale ordonnateur en van het hoofd van de delegatie streven de partijen naar een zo groot mogelijke lokale betrokkenheid bij het beheer van de projecten en programma's, evenals naar compatibiliteit en samenhang met de in de andere ACS-Staten gebruikelijke handelwijzen.

ARTIKEL 82

Controle en evaluatie

1. Controle en evaluatie hebben tot doel de ontwikkelingsactiviteiten (voorbereiding, uitvoering en daaropvolgende activiteiten) op onafhankelijke wijze te evalueren, teneinde de doeltreffendheid van lopende en toekomstige ontwikkelingsactiviteiten te verbeteren. De daarop betrekking hebbende werkzaamheden worden door Zuid-Afrika en de Gemeenschap gezamenlijk verricht.

2. De controle op en evaluatie van de samenwerking worden gezamenlijk door Zuid-Afrika en de Gemeenschap uitgevoerd. In het kader van jaarlijks overleg kan de voortgang worden beoordeeld, kunnen maatregelen ter aanpassing en verbetering van de tenuitvoerlegging van het meerjarig indicatief programma worden genomen en kunnen toekomstige projecten worden voorbereid.

TITEL VI

SAMENWERKING OP ANDERE GEBIEDEN

ARTIKEL 83

Wetenschap en Technologie

De partijen verbinden zich ertoe de wetenschappelijke en technologische samenwerking te versterken. Gedetailleerde regelingen voor de tenuitvoerlegging van deze doelstelling zijn uiteengezet in een afzonderlijke overeenkomst die in november 1997 in werking is getreden.

ARTIKEL 84

Milieu

1. De partijen werken samen bij het streven naar duurzame ontwikkeling aan de hand van een rationeel gebruik van niet-hernieuwbare natuurlijke hulpbronnen en het duurzaam gebruik van hernieuwbare natuurlijke hulpbronnen en bevorderen op deze wijze de milieubescherming, de preventie van milieubeschadiging en de bestrijding van milieuvervuiling. De partijen streven ernaar de kwaliteit van het milieu op een hoger peil te brengen en samen te werken bij de aanpak van mondiale milieuproblemen.

2. De partijen besteden in het bijzonder aandacht aan de ontwikkeling van de capaciteit op het gebied van milieubeheer. Milieuprioriteiten worden in overleg bepaald. De gevolgen van het Zuid-Afrikaans milieubeleid in het verleden zullen worden onderzocht en daar waar mogelijk zal naar oplossingen worden gezocht.

3. De samenwerking zal onder meer betrekking hebben op kwesties in verband met stadsontwikkeling en landbenutting al dan niet voor landbouwdoeleinden; woestijnvorming, afvalbeheer, met inbegrip van gevaarlijk afval en kernafval; beheer van gevaarlijke chemische stoffen; instandhouding en duurzaam gebruik van biologische diversiteit; duurzame bosbouw; waterkwaliteitscontrole; bestrijding van verontreiniging door onder meer de industrie; bestrijding van de verontreiniging van kust- en zeewater en het beheer van de rijkdommen van de zee; geïntegreerd beheer van stroomgebieden met inbegrip van het beheer van internationale rivierbekkens; beheer van de watervraag en vraagstukken rond de vermindering van broeikasgasemissies.

ARTIKEL 85

Cultuur

1. De partijen werken samen op cultuurgebied om een grondige kennis en een beter begrip van de culturele diversiteit binnen Zuid-Afrika en de Europese Unie te bevorderen. De partijen elimineren belemmeringen voor de interculturele communicatie en samenwerking en bevorderen het besef voor de onderlinge afhankelijkheid van volkeren met verschillende culturen. Zij moedigen de bevolking van Zuid-Afrika en de Europese Unie aan deel te nemen aan het proces van wederzijdse culturele verrijking.

2. Culturele contacten worden gericht op instandhouding en verrijking van het cultureel erfgoed en het produceren en verspreiden van cultuurgoederen en -diensten. Nationale, regionale en interregionale communicatiemedia en infrastructuur worden in zo ruim mogelijke mate benut om culturele contacten te stimuleren, waarbij de naleving van auteursrechten en naburige rechten wordt bevorderd.

3. De partijen werken samen aan culturele evenementen en uitwisselingen tussen instellingen en verenigingen uit Zuid-Afrika en de Europese Unie.

ARTIKEL 86

Sociale vraagstukken

1. De partijen gaan een dialoog aan over sociale samenwerking. Deze dialoog betreft onder meer vraagstukken met betrekking tot sociale problemen in verband met de samenleving na het apartheidtijdperk, armoedebestrijding, werkloosheid, gelijkheid van vrouwen en mannen, geweld tegen vrouwen, rechten van kinderen, arbeidsbetrekkingen, gezondheidszorg, veiligheid op het werk en bevolking.

2. De partijen zijn van oordeel dat economische ontwikkeling gepaard moet gaan met sociale vooruitgang. Zij erkennen de noodzaak de sociale basisrechten te waarborgen die specifiek gericht zijn op de vrijheid van vereniging van werknemers, het recht op collectieve onderhandelingen, de afschaffing van dwangarbeid, de afschaffing van discriminatie op het gebied van de werkgelegenheid en beroepsbezigheid en de daadwerkelijke afschaffing van kinderarbeid. De relevante normen van de IAO zijn het uitgangspunt voor de ontwikkeling van deze rechten.

ARTIKEL 87

Voorlichting

De partijen nemen passende maatregelen om een doelmatige wederzijdse uitwisseling van informatie te bevorderen en aan te moedigen. Prioriteit zal onder meer worden verleend aan de verspreiding van informatie over samenwerking tussen Zuid-Afrika en de Gemeenschap. Voorts streven de partijen ernaar het grote publiek basisinformatie te verstrekken over Zuid-Afrika en de EU, en specifieke doelgroepen in Zuid-Afrika en de Europese Unie op hen toegespitste informatie te verschaffen over respectievelijk het EU-beleid en het beleid van Zuid-Afrika.

ARTIKEL 88

Pers en audiovisuele media

De partijen bevorderen samenwerking op het gebied van pers en audiovisuele media om de verdere ontwikkeling van de media te steunen en een onafhankelijke opstelling van en pluralisme in de media aan te moedigen. Gestreefd wordt naar totstandbrenging van samenwerking door onder meer:

a) de ontwikkeling van menselijke hulpbronnen te bevorderen, met name door middel van opleidings- en uitwisselingsprogramma's voor journalisten en mediadeskundigen;

b) de toegang tot informatiebronnen voor de media te verbreden;

c) de uitwisseling van technische knowhow en informatie;

d) de productie van audiovisuele programma's.

ARTIKEL 89

Menselijke hulpbronnen

1. De partijen werken samen om de menselijke hulpbronnen in Zuid-Afrika op alle door de Overeenkomst bestreken gebieden te ontwikkelen. De samenwerking zal er op gericht zijn de institutionele capaciteit van de overheid op de voornaamste gebieden van de ontwikkeling van menselijke hulpbronnen te versterken en bijzondere aandacht te besteden aan de minst bevoorrechte bevolkingsgroepen.

2. Om de deskundigheid van hoger personeel in overheidsinstellingen en in de particuliere sector te verbeteren, intensiveren de partijen hun samenwerking op het gebied van onderwijs en beroepsopleiding en de samenwerking tussen onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven. Bijzondere aandacht zal worden besteed aan het creëren van permanente contacten tussen gespecialiseerde instanties in de Europese Unie en Zuid-Afrika om de bundeling en uitwisseling van ervaring en technische hulpbronnen aan te moedigen.

3. De partijen bevorderen de uitwisseling van informatie ter stimulering van de samenwerking op het gebied van de erkenning van diploma's door de desbetreffende instanties.

4. De partijen stimuleren de totstandkoming van banden en samenwerking tussen instellingen voor hoger onderwijs, bijvoorbeeld universiteiten.

ARTIKEL 90

Bestrijding van drugs en het witwassen van geld

Binnen de grenzen van hun respectieve bevoegdheden verbinden de partijen zich ertoe samen te werken bij het bestrijden van drugs en het witwassen van geld door:

a) het Zuid-Afrikaanse beleidsplan voor de drugsbestrijding te steunen en de effectiviteit te versterken van Zuid-Afrikaanse en Zuidelijk-Afrikaanse regionale programma's voor de bestrijding van het illegaal gebruik van drugs en psychotrope stoffen en van de productie, levering en illegale handel in deze stoffen, uitgaande van de relevante internationale VN-verdragen inzake verdovende middelen;

b) te voorkomen dat de financiële systemen van de twee partijen worden gebruikt voor het witwassen van kapitaal dat is verkregen door criminele activiteiten in het algemeen en door drugshandel in het bijzonder op grond van de normen die door internationale instanties zijn vastgesteld, met name door de Financial Action Task Force (FATF), en door

c) de preventie van de verspreiding van precursoren en andere stoffen die worden gebruikt voor de illegale productie van drugs en psychotrope stoffen op grond van de normen die door de desbetreffende internationale autoriteiten zijn vastgesteld, met name door de Chemical Action Task Force (CATF).

ARTIKEL 91

Gegevensbescherming

1. De partijen werken samen aan de verbetering van de bescherming van de verwerking van persoonsgegevens, met inachtneming van de internationale normen.

2. Samenwerking op het gebied van de bescherming van persoonsgegevens kan technische bijstand omvatten in de vorm van uitwisselingen van gegevens en deskundigen en het opzetten van gezamenlijke programma's en projecten.

3. De Samenwerkingsraad zal de vorderingen hierbij periodiek onderzoeken.

ARTIKEL 92

Gezondheidszorg

1. De partijen werken samen aan de verbetering van de geestelijke en lichamelijke gezondheidszorg van de bevolking door de gezondheidszorg te bevorderen en zich te richten op de preventie van ziekten.

2. Op het gebied van de nationale gezondheidszorg werken de partijen samen door kennis en ervaring uit te wisselen inzake programma's die onder meer informatie verspreiden, het onderwijs en de opleiding in de gezondheidszorg verbeteren, de ontwikkeling van ziekten volgen en informatiesystemen op het gebied van de gezondheidszorg ontwikkelen, de risico's verminderen van ziekten die gerelateerd zijn aan de leefwijze, HIV/aids en andere overdraagbare ziekten voorkomen en bestrijden.

3. Samenwerking op het gebied van de veiligheid en gezondheid op het werk omvat onder meer de uitwisseling van informatie over wetgevende en niet-wetgevende maatregelen om ongevallen te voorkomen alsmede beroepsziekten en -risico's voor de gezondheid.

4. Samenwerking op farmaceutisch gebied kan steun omvatten voor de evaluatie en registratie van geneesmiddelen.

TITEL VII

FINANCIËLE ASPECTEN VAN DE SAMENWERKING

ARTIKEL 93

Doel

Om de doelstellingen van deze Overeenkomst te bereiken, ontvangt Zuid-Afrika financiële en technische bijstand van de Gemeenschap in de vorm van schenkingen en leningen ter ondersteuning van zijn sociaal-economische ontwikkelingsbehoeften.

ARTIKEL 94

Schenkingen

De financiële bijstand in de vorm van schenkingen wordt gedekt door:

a) een in het kader van de Gemeenschapsbegroting in het leven geroepen speciale financiële faciliteit ter ondersteuning van de ontwikkelingssamenwerkingsactiviteiten genoemd in de artikelen 65 en 66;

b) financiële middelen uit andere posten van de begroting van de Gemeenschap voor onder het toepassingsgebied van deze begrotingslijnen vallende ontwikkelings- en internationale samenwerkingsactiviteiten. Voor de indiening en goedkeuring van aanvragen, de uitvoering en de controle en evaluatie geldt de procedure overeenkomstig de algemene voorwaarden voor de desbetreffende begrotingslijn.

ARTIKEL 95

Leningen

Wat de financiële bijstand in de vorm van leningen betreft kan de Europese Investeringsbank, op verzoek van de Raad van de Europese Unie, uitbreiding overwegen van haar financiering van investeringsprojecten in Zuid-Afrika door middel van langlopende leningen, met inachtneming van de ter uitvoering van de desbetreffende bepalingen van het EG-Verdrag vast te stellen maximale bedragen en geldigheidsperioden.

ARTIKEL 96

Regionale samenwerking

De in de voorgaande artikelen bedoelde financiële bijstand van de Gemeenschap kan worden benut voor de financiering van projecten of programma's van nationaal of lokaal belang in Zuid-Afrika en deelneming van Zuid-Afrika aan regionale samenwerkingsactiviteiten die het land tezamen met andere ontwikkelingslanden onderneemt.

TITEL VIII

SLOTBEPALINGEN

ARTIKEL 97

Institutionele structuur

1. De partijen komen overeen een Samenwerkingsraad in te stellen, die de volgende taken zal vervullen:

a) toezien op de goede werking en tenuitvoerlegging van de Overeenkomst en de dialoog tussen de partijen;

b) onderzoeken van de ontwikkeling van de handel en samenwerking tussen de partijen;

c) onderzoek naar passende methoden ter voorkoming van problemen op onder de Overeenkomst vallende terreinen;

d) het uitwisselen van ideeën en het doen van voorstellen over alle kwesties van wederzijds belang betrekking hebbende op handel en samenwerking, inclusief over toekomstige activiteiten en de daarvoor beschikbare middelen.

2. Via overleg tussen de partijen zal overeenstemming worden bereikt over de samenstelling, de frequentie, de agenda en de plaats van bijeenkomsten van de Samenwerkingsraad.

3. De Samenwerkingsraad heeft de bevoegdheid om besluiten te nemen over alle onder deze Overeenkomst vallende zaken.

4. De partijen komen overeen contacten tussen hun respectieve parlementen over de verschillende onder de Overeenkomst vallende samenwerkingsterreinen aan te moedigen en te vergemakkelijken.

5. De partijen stimuleren tevens contacten tussen andere soortgelijke en relevante instellingen in Zuid-Afrika en de Europese Unie, zoals het Economisch en Sociaal Comité van de Europese Gemeenschap en de Nationale Economische Ontwikkelings- en Arbeidsraad (National Economic Development and Labour Council – NEDLAC) van Zuid-Afrika.

ARTIKEL 98

Clausule inzake belastingen

1. De meestbegunstigingsbehandeling die overeenkomstig het bepaalde in deze Overeenkomst of in in het kader van deze Overeenkomst getroffen regelingen wordt toegekend, is niet van toepassing op belastingvoordelen die Zuid-Afrika en de lidstaten van de Europese Unie verlenen of in de toekomst kunnen verlenen op basis van overeenkomsten inzake voorkoming van dubbele belastingheffing of andere belastingregelingen, of de interne belastingwetgeving.

2. Niets in deze Overeenkomst of in in het kader van deze Overeenkomst getroffen regelingen mag worden geïnterpreteerd als een beletsel voor het treffen of doen nakomen van maatregelen ter voorkoming van belastingontduiking overeenkomstig de fiscale bepalingen van overeenkomsten inzake voorkoming van dubbele belastingheffing of andere belastingregelingen, of de interne belastingwetgeving.

3. Niets in deze Overeenkomst of in in het kader van deze Overeenkomst getroffen regelingen mag worden geïnterpreteerd als een beletsel voor de lidstaten van de Europese Unie of Zuid-Afrika om bij de toepassing van de relevante bepalingen van hun belastingwetgeving onderscheid te maken tussen belastingplichtigen die in een verschillende situatie verkeren, in het bijzonder ten aanzien van hun woonplaats of de plaats waar hun kapitaal is geïnvesteerd.

ARTIKEL 99

Looptijd

Deze Overeenkomst wordt voor onbepaalde tijd gesloten. Elk van beide partijen kan deze Overeenkomst opzeggen door de andere partij hiervan schriftelijk kennis te geven. De Overeenkomst houdt op van toepassing te zijn zes maanden na de datum van die kennisgeving.

ARTIKEL 100

Non-discriminatie

Op de onder deze Overeenkomst vallende terreinen en onverminderd daarin vervatte bijzondere bepalingen:

a) mogen de door Zuid-Afrika jegens de Gemeenschap toegepaste regelingen niet leiden tot discriminatie tussen de lidstaten, hun onderdanen of hun bedrijven,

b) mogen de door de Gemeenschap jegens Zuid-Afrika toegepaste regelingen niet leiden tot discriminatie tussen Zuid-Afrikaanse onderdanen of Zuid-Afrikaanse bedrijven.

ARTIKEL 101

Territoriale toepassing

Deze Overeenkomst is van toepassing op het grondgebied waarop het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap van toepassing is, onder de in die verdragen neergelegde voorwaarden, enerzijds, en, wat Zuid-Afrika betreft, op de grondgebieden zoals deze in de Zuid-Afrikaanse grondwet worden omschreven, anderzijds.

ARTIKEL 102

Toekomstige ontwikkelingen

De partijen kunnen de Overeenkomst met wederzijdse instemming en binnen hun respectieve bevoegdheidsterreinen uitbreiden om het niveau van samenwerking te verhogen en hieraan elementen toevoegen door middel van overeenkomsten inzake specifieke sectoren of activiteiten.

Elk van beide partijen mag binnen het kader van deze Overeenkomst voorstellen doen voor uitbreiding van het toepassingsgebied van de samenwerking met inachtneming van de bij de toepassing van de Overeenkomst opgedane ervaring.

ARTIKEL 103

Herziening

De partijen zullen deze Overeenkomst binnen vijf jaar na haar vankrachtwording opnieuw bezien in verband met de mogelijke implicaties van andere regelingen die op deze Overeenkomst van invloed kunnen zijn. Met wederzijdse instemming kan worden besloten tot verdere herzieningen.

ARTIKEL 104

Beslechting van geschillen

1. Elke partij kan ieder geschil betreffende de toepassing of interpretatie van deze Overeenkomst aan de Samenwerkingsraad voorleggen.

2. De Samenwerkingsraad kan elk geschil via een besluit beslechten.

3. Elke partij is gebonden de maatregelen verbonden aan de uitvoering van het in lid 2 genoemde besluit te treffen.

4. Indien het niet mogelijk is het geschil overeenkomstig lid 2 te beslechten, kan een van beide partijen de andere partij in kennis stellen van het aanstellen van een arbiter; de andere partij moet dan binnen twee maanden na de aanstelling van de eerste arbiter een tweede arbiter aanstellen.

5. De Samenwerkingsraad stelt binnen zes maanden na de aanstelling van de tweede arbiter een derde arbiter aan.

6. De besluiten van de arbiters worden binnen twaalf maanden met meerderheid van stemmen genomen.

7. Elke partij bij het geschil moet de vereiste maatregelen nemen om het besluit van de arbiters ten uitvoer te leggen.

8. De Samenwerkingsraad stelt de arbitrageprocedure vast.

9. Bij geschillen in het kader van de Titels II en III van deze Overeenkomst zijn de volgende procedures van toepassing:

a) De aanstelling van een tweede arbiter moet binnen dertig dagen geschieden.

b) De Samenwerkingsraad stelt binnen zestig dagen na de aanstelling van de tweede arbiter een derde arbiter aan.

c) De algemene regel is dat de arbiters hun bevindingen en besluiten uiterlijk zes maanden na de datum van de samenstelling van het arbitragepanel aan de partijen en de Samenwerkingsraad voorleggen. In urgente gevallen, onder meer in gevallen waarbij aan bederf onderhevige goederen betrokken zijn, streven de arbiters ernaar hun verslag binnen drie maanden aan de partijen voor te leggen.

d) De betrokken partij stelt de andere partij en de Samenwerkingsraad binnen zestig dagen op de hoogte van haar voornemens ten aanzien van de tenuitvoerlegging van de bevindingen en besluiten van, al naargelang het geval, de Samenwerkingsraad of de arbiters.

e) Indien het redelijkerwijs niet mogelijk is onmiddellijk aan de bevindingen en besluiten van de Samenwerkingsraad of de arbiters te voldoen, wordt daartoe aan de betrokken partij een redelijke termijn verleend. Deze redelijke termijn mag niet langer zijn dan vijftien maanden vanaf het tijdstip van de voorlegging van de bevindingen en besluiten aan de partijen. Bedoelde termijn kan evenwel met wederzijdse instemming van de partijen, afhankelijk van de bijzondere omstandigheden, worden verkort of verlengd.

10. Onverminderd hun recht een beroep te doen op de geschillenbeslechtingsprocedures van de WTO streven de Europese Gemeenschap en Zuid-Afrika ernaar geschillen met betrekking tot specifieke verplichtingen voortvloeiende uit de Titels II en III van deze Overeenkomst te beslechten door een beroep te doen op de specifieke geschillenbeslechtingsbepalingen van deze Overeenkomst. In het kader van krachtens deze Overeenkomst vastgestelde arbitrageprocedures zullen geen kwesties betreffende de WTO-rechten en -plichten van elke partij aan de orde worden gesteld, tenzij de partijen overeenkomen dergelijke kwesties aan arbitrage te onderwerpen.

ARTIKEL 105

Clausule betreffende bilaterale overeenkomsten

Behalve wanneer zij soortgelijke of grotere rechten voor de betrokken partijen in het leven roept, doet deze Overeenkomst geen afbreuk aan de rechten vervat in bestaande overeenkomsten die een of meerdere lidstaten enerzijds en Zuid-Afrika anderzijds binden.

ARTIKEL 106

Amenderingsclausule

1. Een partij die deze Overeenkomst wenst te amenderen, kan haar voorstel voor amendering tezamen met haar motivering ter overweging en goedkeuring voorleggen aan de Samenwerkingsraad.

2. Indien de andere partij meent dat de voorgestelde amendering afbreuk doet aan haar rechten uit hoofde van de Overeenkomst, kan zij een voorstel voor compenserende aanpassingen van de Overeenkomst ter overweging en goedkeuring voorleggen aan de Samenwerkingsraad.

ARTIKEL 107

Bijlagen

De protocollen en bijlagen vormen een integrerend deel van de Overeenkomst.

ARTIKEL 108

Talen en aantal originelen

Deze Overeenkomst is opgesteld in tweevoud in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse en de Zweedse taal en de officiële talen van Zuid-Afrika andere dan de Engelse, dat wil zeggen Sepedi, Sesotho, Setswana, siSwati, Tshivenda, Xitsonga, Afrikaans, isiNdebele, isiXhosa en isiZulu, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

ARTIKEL 109

Inwerkingtreding

Deze Overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de maand volgende op die waarin de overeenkomstsluitende partijen elkaar in kennis hebben gesteld van de voltooiing van de noodzakelijke procedures.

Hecho en Pretoria, el once de octubre de mil novecientos noventa y nueve.

Udfærdiget i Pretoria den elevte oktober nitten hundrede og nioghalvfems.

Geschehen zu Pretoria am elften Oktober neunzehnhundertneunundneunzig.

Έγινε στις Πραιτώρια, στις ένδεκα Οκτωβρίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα.

Done at Pretoria on the eleventh day of October in the year one thousand nine hundred and ninety-nine.

Fait à Pretoria, le onze octobre mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf.

Fatto a Pretoria, addi' undici ottobre millenovecentonovantanove.

Gedaan te Pretoria, de elfde oktober negentienhonderd negenennegentig.

Feito em Pretória, em onze de Outubro de mil novecentos e noventa e nove.

Tehty Pretoriassa yhdentenätoista päivänä lokakuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäyhdeksän.

Som skedde i Pretoria den elfte oktober nittonhundranittionio.

Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar

Pour le Royaume de Belgique
Voor het Koninkrijk België
Für das Königreich Belgien

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.
Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.
Diese Unterschrift verbindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

For Kongeriget Danmark

Für die Bundesrepublik Deutschland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

Por el Reino de España

Pour la République française

Thar ceann na hÉireann
For Ireland

Per la Repubblica italiana

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

Pela República Portuguesa

Suomen tasavallan puolesta
För Republiken Finland

För Konungariket Sverige

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

For the Republic of South Africa
wa Repapoliki ya Afrika Borwa
Ya Rephaboliki ya Afrika Borwa
Wa Rephaboliki ya Aforika Borwa
WeRiphabliki yaseNingizimu Afrika
wa Rephabuliki ya Afurika Tshipembe
Wa Riphabliki ra Afrika-Dzonga
Vir die Republiek van Suid-Afrika
WeRiphabhliki yeSewula Afrika
WeRiphablikhi yoMzantsi Afrika
WeRiphabhulikhi yaseNingizimu Afrika

SLOTAKTE

De gevolmachtigden van

HET KONINKRIJK BELGIË,

HET KONINKRIJK DENEMARKEN,

DE BONDSREPUBLIEK DUITSLAND,

DE HELLEENSE REPUBLIEK,

HET KONINKRIJK SPANJE,

DE FRANSE REPUBLIEK,

IERLAND,

DE ITALIAANSE REPUBLIEK,

HET GROOTHERTOGDOM LUXEMBURG,

HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN,

DE REPUBLIEK OOSTENRIJK,

DE PORTUGESE REPUBLIEK,

DE REPUBLIEK FINLAND,

HET KONINKRIJK ZWEDEN,

HET VERENIGD KONINKRIJK VAN GROOT-BRITTANNIË EN NOORD-IERLAND,

Partijen bij het Verdrag tot oprichting van DE EUROPESE GEMEENSCHAP,

hierna "lidstaten" te noemen, en

DE EUROPESE GEMEENSCHAP, hierna "Gemeenschap" te noemen,

enerzijds,

en de gevolmachtigde van

DE REPUBLIEK ZUID-AFRIKA, hierna "Zuid-Afrika" te noemen,

anderzijds,

bijeengekomen te Pretoria op de elfde oktober negentienhonderdnegenennegentig voor de ondertekening van de Overeenkomst inzake handel, ontwikkeling en samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Zuid-Afrika, anderzijds, hebben de volgende teksten aangenomen:

de Overeenkomst, alsmede de daarbij behorende bijlagen en de volgende protocollen:

Protocol 1 betreffende de definitie van het begrip "producten van oorsprong" en methoden van administratieve samenwerking,

Protocol 2 betreffende wederzijdse administratieve bijstand in douanezaken.

De gevolmachtigden van de Gemeenschap en haar lidstaten en de gevolmachtigde van Zuid-Afrika hebben de teksten van de volgende gemeenschappelijke verklaringen aangenomen die aan deze slotakte zijn gehecht:

Gemeenschappelijke verklaring betreffende niet-uitvoering

Gemeenschappelijke verklaring betreffende uitvoerrestituties

Gemeenschappelijke verklaring betreffende versnelde afschaffing van de douanerechten door Zuid-Afrika

Gemeenschappelijke verklaring betreffende landbouwquota

Gemeenschappelijke verklaring betreffende overheidssteun

Gemeenschappelijke verklaring betreffende visserij

Gemeenschappelijke verklaring betreffende bilaterale overeenkomsten

Gemeenschappelijke verklaring betreffende illegale immigratie

De gevolmachtigde van Zuid-Afrika heeft kennis genomen van de volgende verklaringen die aan deze slotakte zijn gehecht:

Verklaring van de Gemeenschap betreffende het essentiële onderdeel

Verklaring van de Gemeenschap betreffende de financiële aspecten van de samenwerking

Verklaring van de Europese Investeringsbank betreffende de financiële aspecten van de samenwerking

De gevolmachtigden van de Gemeenschap en haar lidstaten hebben kennis genomen van de volgende verklaringen die aan deze slotakte zijn gehecht:

Verklaring van Zuid-Afrika betreffende het essentiële onderdeel

Verklaring van Zuid-Afrika betreffende sanitaire en fytosanitaire maatregelen

Verklaring van Zuid-Afrika betreffende de financiële aspecten van de samenwerking.

Voorts hebben de gevolmachtigden van de lidstaten en de gevolmachtigde van Zuid-Afrika hun instemming betuigd met het aan deze Slotakte gehecht Proces-Verbaal van Overeenkomst van de onderhandelingen.

Hecho en Pretoria, el once de octubre de mil novecientos noventa y nueve.

Udfærdiget i Pretoria den elevte oktober nitten hundrede og nioghalvfems.

Geschehen zu Pretoria am elften Oktober neunzehnhundertneunundneunzig.

Έγινε στις Πραιτώρια, στις ένδεκα Οκτωβρίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα.

Done at Pretoria on the eleventh day of October in the year one thousand nine hundred and ninety-nine.

Fait à Pretoria, le onze octobre mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf.

Fatto a Pretoria, addi' undici ottobre millenovecentonovantanove.

Gedaan te Pretoria, de elfde oktober negentienhonderd negenennegentig.

Feito em Pretória, em onze de Outubro de mil novecentos e noventa e nove.

Tehty Pretoriassa yhdentenätoista päivänä lokakuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäyhdeksän.

Som skedde i Pretoria den elfte oktober nittonhundranittionio.

Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar

Pour le Royaume de Belgique
Voor het Koninkrijk België
Für das Königreich Belgien

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.
Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
Diese Unterschrift verbindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische I und die Region Brüssel-Hauptstadt.

For Kongeriget Danmark

Für die Bundesrepublik Deutschland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

Por el Reino de España

Pour la République française

Thar ceann na hÉireann
For Ireland

Per la Repubblica italiana

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

Pela República Portuguesa

Suomen tasavallan puolesta
För Republiken Finland

För Konungariket Sverige

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

For the Republic of South Africa
wa Repapoliki ya Afrika Borwa
Ya Rephaboliki ya Afrika Borwa
Wa Rephaboliki ya Aforika Borwa
WeRiphabliki yaseNingizimu Afrika
wa Rephabuliki ya Afurika Tshipembe
Wa Riphabliki ra Afrika-Dzonga
Vir die Republiek van Suid-Afrika
WeRiphabhliki yeSewula Afrika
WeRiphablikhi yoMzantsi Afrika
WeRiphabhulikhi yaseNingizimu Afrika

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE NIET-UITVOERING

De partijen komen overeen dat van schending van de essentiële onderdelen van de overeenkomst, als bedoeld in artikel 3, lid 3, van deze overeenkomst, uitsluitend sprake is ingeval van een ernstige schending van de democratische beginselen of fundamentele mensenrechten, of een ernstige opschorting van de rechtsstaat, waardoor een klimaat ontstaat dat niet bevorderlijk is voor overleg of waarin uitstel schadelijk is voor de doelstellingen of belangen van de partijen bij deze overeenkomst.

De partijen komen tevens overeen dat de passende maatregelen, als bedoeld in artikel 3, leden 1, 3 en 5, in verhouding dienen te staan tot de schending. Bij het nemen en ten uitvoer leggen van deze maatregelen dienen de partijen bijzondere aandacht te besteden aan de levensomstandigheden van de meest kwetsbare bevolkingsgroepen en dienen zij erop toe te zien dat deze niet onbedoeld het slachtoffer worden van de maatregelen.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING INZAKE UITVOERRESTITUTIES

1. Bij het opstellen van de bepalingen van de overeenkomst die betrekking hebben op de handel hebben de partijen per geval de mogelijke gevolgen van uitvoerrestituties voor de liberalisering van de handel onderzocht.

2. De Gemeenschap verklaart van haar kant dat verdere bestudering van de toekomstige uitvoerrestituties in verband met de handel met Zuid-Afrika zal plaatsvinden wanneer de huidige besprekingen over landbouwhervorming zijn voltooid.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING OVER EEN VERSNELDE AFSCHAFFING VAN DE DOUANERECHTEN DOOR ZUID-AFRIKA

De partijen komen overeen vooruit te lopen op de toepassing van de in artikel 17 omschreven procedures in de overgangsperiode voor de inwerkingtreding van de overeenkomst zodat bij inwerkingtreding van de overeenkomst eventueel een versneld tijdschema voor de afschaffing van douanerechten en uitvoerrestituties kan worden toegepast

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING OVER LANDBOUWQUOTA

1. De jaarlijkse groeifactoren die zijn opgenomen in bijlage IV, lijst 6, en bijlage VI, lijsten 3 en 4, bij de huidige overeenkomst worden periodiek herzien bestudeerd en opnieuw bevestigd; de eerste herziening vindt uiterlijk vijf jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst plaats.

2. Met betrekking tot met name bereide vruchten (perziken, peren en abrikozen) zal Zuid-Afrika zijn uitvoer naar de Europese Unie op evenwichtige wijze beheren.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING OVER OVERHEIDSSTEUN

De partijen komen overeen dat de Zuid-Afrikaanse economie en haar interactie met de economieën in de Zuidelijk-Afrikaanse Ontwikkelingsgemeenschap een aanzienlijke herstructurering ondergaan die door de staat zal worden gesteund.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING OVER DE VISSERIJ

De partijen stellen alles in het werk de in artikel 62 van deze overeenkomst bedoelde visserijovereenkomst uiterlijk eind 2000 via onderhandelingen tot stand te brengen en te sluiten.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING MET BETREKKING TOT BILATERALE OVEREENKOMSTEN

Tenzij in deze overeenkomst anders wordt vermeld, worden dergelijke rechten van een of meerdere lidstaten van de Europese Unie vervat in zulke bestaande overeenkomsten niet uitgelegd als zich ook uitstrekkend tot de overige lidstaten.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING OVER ILLEGALE IMMIGRATIE

De partijen, die zich bewust zijn van het belang van samenwerking ter voorkoming en beperking van illegale immigratie, verklaren bereid te zijn deze zaken bij hun werkzaamheden in de Samenwerkingsraad na te streven met het oog op het zoeken naar oplossingen voor problemen die in deze sector kunnen rijzen.

VERKLARING VAN DE GEMEENSCHAP BETREFFENDE HET ESSENTIËLE ONDERDEEL

In de context van een politiek en institutioneel klimaat waarin de mensenrechten, de democratische beginselen en de rechtsstaat gerespecteerd worden, verstaat de Gemeenschap onder behoorlijk bestuur het transparant en verantwoordelijk beheer van alle menselijke, natuurlijke, interne en externe, economische en financiële hulpbronnen van een land met het oog op eerlijke en duurzame ontwikkeling.

VERKLARING VAN DE GEMEENSCHAP BETREFFENDE DE FINANCIËLE ASPECTEN VAN DE SAMENWERKING

In het verleden werd een speciale financiële faciliteit in het leven geroepen krachtens Verordening (EG) nr. 2259/96 van de Raad, het Europees programma voor de wederopbouw en ontwikkeling (EPWO). De Gemeenschap bestemde in de periode 1996-1999 ongeveer 500 miljoen ecu voor deze faciliteit ter ondersteuning van het beleid van de regering van Zuid-Afrika en op deze basis werden er overeenkomsten ondertekend. Dit bedrag omvat vier jaarlijkse kredieten die door de begrotingsautoriteit van de Gemeenschap moeten worden goedgekeurd. De Gemeenschap verklaart zich bereid haar financiële samenwerking met Zuid-Afrika op een substantieel niveau te continueren en zal op basis van een voorstel van de Commissie de nodige daartoe strekkende besluiten nemen.

Nadat deze overeenkomst in werking is getreden, kunnen andere passende financiële instrumenten (bijvoorbeeld in het kader van de Samenwerkingsovereenkomst EG/ACS) ter beschikking worden gesteld. In deze context zou de Gemeenschap bereid zijn de mogelijkheid te bezien van de terbeschikkingstelling van een deel van haar toekomstige bijstand voor bepaalde doelgroepen (bijvoorbeeld voor beginnende ondernemers) in de vorm van risicodragend kapitaal of rentesubsidies op leningen uit de eigen middelen van de EIB.

VERKLARING VAN DE EUROPESE INVESTERINGSBANK

Zoals in de tussen Zuid-Afrika en de EIB op 12 september 1995 gesloten Kaderovereenkomst uiteengezet, werd de EIB op 19 juni 1995 door haar Raad van Gouverneurs gemachtigd tot het in de periode van twee jaar lopende van 19 juni 1995 tot 19 juni 1997 verstrekken van leningen in Zuid-Afrika tot een totaalbedrag van 300 miljoen ecu uit haar eigen middelen. In het kader van een tweede machtiging van de Raad van Gouverneurs van de bank van 12 juni 1997 en een op 6 maart 1998 tussen Zuid-Afrika en de EIB gesloten aanvullende Kaderovereenkomst werd voor de periode juni 1997 tot december 1999 machtiging verleend voor een verder bedrag van 375 miljoen ecu.

In het artikel is sprake van de eventuele verlenging van deze activiteiten van de bank aan het einde van deze periode.

De EIB zou binnen haar mandaat bereid zijn om leningen te overwegen aan Zuid-Afrikaanse leningnemers voor projecten in Zuid-Afrika en, op basis van beoordeling per geval, voor projecten in de SADC-regio.

VERKLARING VAN ZUID-AFRIKA BETREFFENDE HET ESSENTIËLE ONDERDEEL

Zuid-Afrika verstaat onder behoorlijk bestuur de eerbiediging van de Zuid-Afrikaanse grondwet (wet nr. 108 van 1996), met name de bepalingen inzake een transparant, eerlijk en verantwoordelijk beheer van de menselijke , natuurlijke, economische en financiële hulpbronnen met het oog op economische groei en duurzame ontwikkeling.

VERKLARING VAN ZUID-AFRIKA OVER SANITAIRE EN FYTOSANITAIRE MAATREGELEN

De Zuid-Afrikaanse regering wenst er met klem op te wijzen dat het soepel en efficiënt functioneren van het mechanisme voor de tenuitvoerlegging van sanitaire en fytosanitaire maatregelen van wezenlijk belang is voor de succesvolle en efficiënte tenuitvoerlegging van deze overeenkomst. Derhalve verzoekt Zuid-Afrika de Gemeenschap dringend Zuid-Afrika, als preferentiële handelspartner, op sanitair en fytosanitair gebied prioritair te behandelen.

VERKLARING VAN ZUID-AFRIKA BETREFFENDE DE FINANCIËLE ASPECTEN VAN DE SAMENWERKING

De regering van Zuid-Afrika verwacht dat het huidige niveau van niet-terugvorderbare financiële samenwerking wat de financiering na 1999 betreft op zijn minst op dezelfde niveaus wordt gecontinueerd.

PROCES-VERBAAL VAN OVEREENKOMST

De partijen zijn overeengekomen dat:

Ad artikel 4

een regelmatige politieke dialoog tussen de partijen zal beginnen zodra de voorlopige toepassing van die overeenkomst van kracht wordt.